Misjonssambandet

Tilsynsordningen i

Norsk Luthersk Misjonssamband

Vedtatt i hovedstyret

9. juli 2025

Vedtatt i rådsmøtet

17. oktober 2026

Verden for Kristus

Innhold

1 Forord 3
2 Innledning 3
3 Generell del 4
3.1 Hva er tilsyn 4
3.2 Det teologiske fundamentet for tilsynsordningen 4
3.3 Tilsynsordningen i Misjonssambandet 5
3.4 Mandat og ansvarsområde 5
3.5 Tilsynsordningens organisatoriske oppbygging 6
3.6 Forholdet mellom tilsynsråd/-mann og styre på samme nivå 6
3.7 Avgjørelser i saker 7
3.8 Rådgivning i saker 7
3.9 Tilsynsrådenes sammensetning, valg eller godkjenning 7
3.9.1 Lovbestemmelser om tilsynsråd 7
3.9.2 Tilsynsorganenes sammensetning 8
3.9.3 Valg til nasjonalt og regionale tilsynsråd 8
3.9.4 Fremming av kandidater til tilsynsråd 9
3.9.5 Kandidatenes kvalifikasjoner 9
3.10 Forholdet mellom tilsynsrådene ovenfor og nedenfor 10
3.11 Hvordan fanger tilsynsrådene opp aktuelle saker? 10
3.12 Tilsynsrådenes interne saksbehandling 11
3.13 Klage på tilsynsråd sin veiledning eller vedtak 12
3.14 Reaksjoner på tilsynsrådenes avgjørelser og veiledning 13
4 Tilsynslinjen på ulike nivåer i organisasjonen 14
4.1 Tilsyn nasjonalt 14
4.1.1 Rådsmøte 14
4.1.2 Nasjonalt tilsynsråd 15
4.2 Tilsyn regionalt 17
4.2.1 Regionalt tilsynsråd 17
4.3 Tilsyn lokalt 20
4.3.1 Organisering av lokalt tilsyn 20
4.3.2 Tilsynsråd eller tilsynsmann 22
4.3.3 Tilsynsrådets ansvar og mandat 22
4.3.4 Tilsynsråd/tilsynsmann og styre 23
4.3.5 Tilsynsråd/tilsynsmann og pastor 23
4.3.6 Tilsynsrådet/tilsynsmann og medlemmene 23

4.3.7 Tilsynsråd/tilsynsmann og regionalt tilsynsråd 24
4.3.8 Tilsynsrådets/tilsynsmannens arbeid 24
4.3.9 Tilsyn i fellesforsamlinger med andre organisasjoner 24
5 Retningslinjer for tilsyn i Norsk Luthersk Misjonssamband 26
5.1 Innledning 26
5.1.1 Struktur for tilsyn i Misjonssambandet 26
5.1.2 Tilsynsordningens mandat 26
5.1.3 Tilsynsordningens oppgaver og ansvar 27
5.2 Den nasjonale tilsynsordningen 27
5.2.1 Rådsmøtet 27
5.2.2 Nasjonalt tilsynsråd 28
5.3 Den regionale tilsynsordningen 30
5.3.1 Lovgrunnlaget for den regionale ordningen 30
5.3.2 Sammensetning 31
5.3.3 Valg 31
5.3.4 Tilsynsrådets arbeidsrutiner 31
5.3.5 Ansvar og mandat 31
5.3.6 Regionalt tilsynsråds forhold til lokalt arbeid 31
5.3.7 Regionalt tilsynsråds forhold til regionårsmøtet 31
5.3.8 Regionalt tilsynsråds ansvar overfor regionstyret 32
5.3.9 Regionalt tilsynsråds forhold til regionens ledergruppe 32
5.3.10 Regionalt tilsynsråds forhold til rådsmøtet 32
5.3.11 Regionalt tilsynsråds forhold til nasjonalt tilsynsråd 32
5.4 Den lokale tilsynsordningen 32
5.4.1 Valg av tilsynsordning 33
5.4.2 Generelt om lokalt tilsyn 33
5.4.3 Sammensetning lokalt tilsynsråd 33
5.4.4 Valg når fellesskapet velger ordningen med tilsynsråd 33
5.4.5 Valg dersom fellesskapet velger ordningen med én tilsynsmann 33
5.4.6 Den lokale tilsynsordningen overfor fellesskapet og medlemmene 34
5.4.7 Lokalt tilsyn overfor styret i misjonsfellesskap med tilsynsråd 34
5.4.8 Den lokale tilsynsordningens forhold til regionalt tilsynsråd 34
6 Endringsbestemmelse 35

1 Forord

Generalforsamlingen vedtok i 2022 å etablere en ny organisasjonsstruktur for tilsyn i Misjonssambandet. Hovedstyret erstattes av et sentralstyre som skal lede organisasjonen mellom generalforsamlingene. Tilsynsansvaret (særskilt hyrde- og læreansvar) skal ivaretas av en tilsynsordning som blir organisert på tre nivåer: nasjonalt, regionalt og lokalt. Den nye tilsynsstrukturen vil innebære nær kontakt mellom styrene og tilsynsordningen på alle nivå.

Hovedstyret vedtok 09.07.2025 retningslinjer for tilsynsordningen. Hovedstyret har også vedtatt dokumentet om relasjonen mellom sentralstyret og tilsynsorganene på nasjonalt nivå, jfr. vedtak av 13.02.2025.

Etter generalforsamlingens vedtak om grunnregelendringer i 2025, har det vært behov for å oppdatere henvisninger til og ordlyden i noen av paragrafene i dokumentet. I tillegg er det foretatt enkelte feilrettinger. Det foreliggende oppdaterte dokumentet ble i tråd med kap 6 vedtatt av rådsmøtet 17. oktober 2026.

Formålet med dette dokumentet er å beskrive tilsynstjenesten og fastsette et rammeverk for hvordan tilsynsordningen skal fungere.

Dokumentet har 5 deler. Del 5 inneholder retningslinjer for hvordan tilsynsordningen skal utøves både nasjonalt, regionalt og lokalt. Denne delen er utledet spesielt av del 3 og 4. Det er tjenlig for brukerne av retningslinjene (del 5) at de kan søke i del 3 og 4 etter utfyllende opplysninger for sin tjeneste.

Målgruppen for dokumentet er primært de som skal gå inn i tjeneste, men styrene på alle nivåer i Misjonssambandet har også behov for kunnskap og kjennskap til dokumentet. I tillegg til dette dokumentet bør tilsynsmennene også kjenne dokumentet om relasjonen mellom sentralstyret og tilsynsordningen på nasjonalt nivå.

2 Innledning

Generalforsamlingen i 2022 påla hovedstyret i Misjonssambandet (HS) å komme med «framlegg til prosedyrar om … korleis relasjonen mellom sentralstyret og tilsynsrådet i siste instans skal ordnast» på neste generalforsamling. Videre så generalforsamlingen 2022 «behov for utfyllande retningsliner». På bakgrunn av vedtaket satte HS i gang et arbeid for å utrede og opprette en tilsynsordning på alle nivå i Misjonssambandet. Forslag til retningslinjer ble lagt fram og drøftet i rådsmøtet 2024. Deretter har HS foretatt endringer før de ble vedtatt i HS-møtet 09.07.2025.

Tilsynsordningen følger av vedtaket om ny organisasjonsstruktur i Misjonssambandet, og den skal ivareta «særskilt hyrde- og læreansvar», som her kalles tilsyn.

Rådsmøtene i 2021 og 2022 drøftet dokumentet «Menighetstenkning og organisasjonsstruktur i Misjonssambandet» (MOS), som dannet grunnlaget for at GF 22 vedtok endrede grunnregler (GR). MOS ble endelig vedtatt i HS i februar 2024. Det var HS sitt ansvar som følge av grunnregelendringene å foreta nødvendige lovendringer og utarbeide retningslinjer for tilsynsordningen før generalforsamlingen i 2025. HS vedtok i desember 2023 ny normallov for regioner (NR). Regionene fulgte opp og vedtok våren 2024 nye regionlover. Det lovmessige og formelle grunnlaget for tilsynsordningen er vedtatt.

For en bibel-teologisk begrunnelse, beskrivelse av tilsyn og Misjonssambandets menighetstenkning (ekklesiologi) vises til MOS. Dette dokumentet har et organisatorisk sikte og kommer i liten grad inn på det det bibelske grunnlaget for en slik ordning.

Følgende vedtatte dokumenter legges til grunn for tilsynsordningen:

Sammen i tjeneste (2012) forkortet SIT12.
Sammen i tjeneste – en praktisk veiledning (2013) forkortet SIT13.
Menighetstenkning og organisasjonsstruktur i Misjonssambandet (2024) forkortet MOS.
Grunnregler for Norsk Luthersk Misjonssamband forkortet GR.
Normallov for regioner forkortet NR.

Det vises også til:
Normallover for forsamling/menighet/kirke i NLM med tilsynsråd (2020)
Normalvedtekter for fellesforsamling med IMF med eldsteråd (2018)

3 Generell del

3.1 Hva er tilsyn

Alle kristne har et åndelig ansvar og kall til å veilede sine medmennesker. Oppdraget Guds menighet har fått, er å forkynne evangeliet om frelsen i Jesus Kristus til alle folkeslag.

Bibelen sier at noen har et særlig ansvar for å se til at det åndelige livet næres og vernes. Alle menigheter, forsamlinger, trossamfunn og organisasjoner trenger noen med medlemmenes tillit som er utpekt og har et særskilt hyrde- og læreansvar. De skal se til at den helhetlige åndelige omsorg og vern ivaretas. Noen med nådegaver og utrustning som er skikket, bør settes til denne tjenesten. Den må utføres «sannheten tro i kjærlighet».

3.2 Det teologiske fundamentet for tilsynsordningen

Paulus sine brev viser at han førte et overordnet åndelig tilsyn med menighetene. I tillegg satte han noen steder inn tilsynsmenn som fikk dette ansvaret. Deres nådegave, utrustning og oppgave beskrives i Det nye testamentet.

Tilsynsansvar knyttes i Bibelen særlig til disse begrepene og bibelstedene (Jfr. også MOS s 6–9):

- «Eldste», Apg 14,23; 1 Tim 5,7; Jak 5,16; 1 Pet 5,1–5
- «Forstander», Rom 12,8; 1 Tess 5,12
- «Tilsynsmann», Apg 20,28; Fil 1,1; 1 Tim 3,1–2; 1 Pet 5,2
- «Gjeter» / «hyrde», Ef 4,11; 1 Pet 5,2–3
- «Lærer», Apg 13,1; Ef 4,11; 1 Kor 12,28–29; 1 Tim 2,11 og 4,3; Jak 3,1

Tilsynsansvar omfatter elementer fra alle disse tjenestene i Bibelen. Oppsummert er det et helhetlig og omsorgsfullt ansvar for menighetens og medlemmenes åndelige ve og vel. Det handler om å sørge for gode rammer i menigheten for at troen til den enkelte kan ivaretas og næres. Det skjer når den åndelige veiledningen som gis i forkynnelse, samtale og forvaltning av sakrament er sunn og skjer i samsvar med Bibelen. Det innebærer også lærevern, men også hvordan enkeltpersoner opptrer i menigheten og lever.

Tilsyn handler ikke først og fremst om å utøve autoritet og myndighet. Ansvaret innebærer å tjene og være forbilder for fellesskapet. Peter sier for eksempel: *«Vokt den Guds hjord som er hos dere, idet dere har tilsyn med den, ikke av tvang, men frivillig, heller ikke for ussel vinnings skyld, men med villig hjerte, heller ikke som herskere over menighetene som er betrodd dere, men slik at dere blir forbilder for hjorden.»* (1 Pet 5,2–3) Jesus formaner sine disipler om ydmykhet og sier: *«Dere vet at folkenes fyrster undertrykker dem, og stormennene deres styrer med hard hånd. Men slik skal det ikke være blant dere. Den som vil bli stor blant dere, skal være tjeneren deres, og den som vil være først blant dere, skal være slaven deres. Slik er heller ikke Menneskesønnen kommet for å la seg tjene, men for selv å tjene og gi sitt liv som løsepenge for mange.»* (Matt 20, 25–28)

Å ha tilsynsansvar betyr ikke nødvendigvis at tilsynsmenn selv skal utføre alle oppgaver som kan følge av et tilsynsansvar, men like mye å se til, oppmuntre og legge til rette for at nådegavene i menigheten får rom og frimodighet til å tjene. Det særskilte hyrde- og læreansvaret handler om å se til at forkynnelsen, sakramentene og praksis i menigheten er i samsvar med bibel og bekjennelse. Et hvert troende menneske trenger forkynnelse, åndelig omsorg og bibelsk veiledning for at den frelsende troen på Jesus skal næres og styrkes, men også for å bli beskyttet mot villfarelse og ubibelsk lære. Tilsyn er nødvendig både for menigheten som fellesskap og det enkelte medlem.

3.3 Tilsynsordningen i Misjonssambandet

Tilsyn etableres på alle nivå i organisasjonen. Et omsorgsfullt tilsyn skjer best nær arbeidet og menneskene det gjelder. Det fordrer også en bevissthet og tydelighet på hvem som har tilsynsansvar og hvordan det bør utøves.

I Misjonssambandet ledes arbeidet på de ulike organisasjonsnivåene av et styre med et åndelig lederansvar. At tilsynsansvar legges til et eget tilsynsråd, umyndiggjør eller fritar ikke styret for det åndelige lederansvaret. I MOS og i SIT12 skjelnes det mellom et åndelig lederansvar og «et særlig hyrde- og læreansvar». I organisasjonsstrukturen som følger av GR, er det behov for å avklare relasjonen mellom styre og tilsynsråd både på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. På nasjonalt nivå er dette klarlagt ved et eget dokument som ble vedtatt av hovedstyret 14.02.2025. Ansvarsdeling og myndighet mellom tilsynsrådene på ulikt nivå i organisasjonen er avklart og blir beskrevet i kapittel 3.

3.4 Mandat og ansvarsområde

Tilsynsordningen har sitt grunnleggende mandat fra Bibelen. Oppgavene og ansvaret vil være noe forskjellig på de ulike nivå i organisasjonen og følger av vedtatte lover, vedtekter og retningslinjene i dette dokumentet.

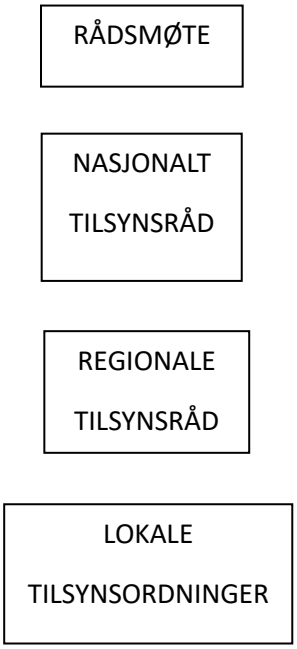
Når det gjelder de lokale misjonsfellesskapene, er det opp til deres selvforståelse å avgjøre hvor og hvordan det lokale tilsynsansvaret plasseres.

Mellom kristne kan det oppstå større eller mindre konflikter. Tilsynsordningen er ikke en ordning for konfliktløsning. Selv om tilsynsansvaret handler om helhetlig åndelig omsorg og vern, går det en grense for hva som er menighetens tilsynsansvar. Tilsynsorganene må unngå å engasjere seg i å hjelpe mennesker som står i familiære konflikter eller i andre konflikter. Tilsynsordningen skal heller ikke behandle saker som skal håndteres etter «Retningslinjer for håndtering av seksuelle krenkelser» eller varslinger som skal håndteres av Misjonssambandets ordning for dette.

Tilsynsordningen i Misjonssambandet gjelder ikke for lag og foreninger som er innmeldt i Misjonssambandet ung.

3.5 Tilsynsordningens organisatoriske oppbygging

Tilsynsordningen er en struktur ved siden av tidligere organisasjonsstruktur, men har et avgrenset og tydelig ansvarsområde. Den kan visualiseres slik:

Det lokale arbeidet i misjonsfellesskapene er grunnmuren i Misjonssambandet. Alle ledd i tilsynsordningen har like stor betydning, men bidrar på ulik måte til at Misjonssambandet er samlet teologisk og står sammen om hvordan troen praktiseres.

Nasjonalt tilsynsråd har et forhold til sentralstyret og rådsmøtet. Regionale tilsynsråd har et tilsvarende forhold til regionstyrene i sine regioner. De lokale tilsynsordningene har et forhold til styret i den lokale forsamlingen. Tilsynsrådet/tilsynsordningen på et nivå vil også ha et forhold til tilsvarende ordning på nivået under eller over.

Tilsynssaker behandles og avgjøres på samme nivå som de oppstår. Det kan imidlertid være nødvendig å søke råd hos nivået over.

3.6 Forholdet mellom tilsynsråd/-mann og styre på samme nivå

Alle organisasjonsnivå i Misjonssambandet har et styre som leder arbeidet. Det skal behandle og avgjøre alle saker med unntak av de saker som skal behandles av tilsynsorganet. Så langt det er mulig, bør det positivt fastsettes hvilke saker som skal behandles og/eller avgjøres av tilsynsordningen. Det erkjennes at dette kan være vanskelig, men det er like fullt nødvendig (SIT12 s 14).

Tilsynsorganet skal

- avgjøre saker som tilsynsordningen har mandat til å behandle.
- være et rådgivende organ for styret.

3.7 Avgjørelser i saker

Tilsynsorganene har et avgjørende ord i saker hvor vurderingen ut fra et «særskilt hyrde- og læreansvar» er aktuelt. Det kan være saker om relasjonen mellom medlemmer, i vurdering av forkynnelsen eller behov for åndelig veiledning og omsorg.

Felles forståelse av styret og tilsynsrådets ulike roller, gjensidig informasjon og nær kontakt mellom styre og tilsynsråd kan forebygge og forhindre at det gjøres vedtak i saker som etter styrets eller tilsynsrådets vurdering burde vært behandlet i det andre organet. Det vil være svært uheldig om tilsynsrådet i etterkant må seg nødt til å overprøve styrevedtak.

Kapittel 4 går spesifikt inn på tilsynsordningen på de tre nivåene.

3.8 Rådgivning i saker

Styret kan når som helst be om råd fra tilsynsrådet i saker som skal behandles. Det kan komme opp saker som berører eller bør vurderes i lys av et særskilt hyrde- og læreansvar. Det kan også være tilfeller hvor tilsynsorganet ut fra egen vurdering mener at saker på styrets sakliste berører tilsynsordningens mandat. Styret må da sørge for at tilsynsordningens vurdering kommer med som grunnlag for dets avgjørelse. En god rutine kan derfor være at et tilsynsråd får rede på hvilke saker som skal behandles av et styre på forhånd, og at styrereferat formidles til tilsynsrådene.

I en del ansettelsessaker skal tilsynsråd vurdere kandidatenes åndelige skikkethet. Det gjelder i noen lederstillinger og i stillinger hvor forkynnelse er en del av arbeidet. I dokumentet brukes begrepet «åndelig skikket» for å skille vurderinger som tilsyn skal gjøre fra vurderinger som styret alene er ansvarlig for. Dette innebærer en vurdering av kandidatens nådegaver, forpliktelse til Bibelen og Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger i sin tjeneste, og at vedkommende ikke lever et anstøtelig liv. Tilsynsrådets vurdering av kandidater til nevnte stillinger kan derfor bli avgjørende.

Når tilsynsrådet blir kjent med saker som styret skal behandle, kan rådet be om ytterligere informasjon for å kunne avgjøre om det skal komme med sine synspunkter til styret.

3.9 Tilsynsrådenes sammensetning, valg eller godkjenning

3.9.1 Lovbestemmelser om tilsynsråd

Som grunnlag for drøfting av dette punktet er det behov for å sitere noen lovbestemmelser i GR og NR.

GR § 12, 3. ledd lyder:
«Nasjonalt tilsynsråd består av fem tilsynsmenn og to varatilsynsmenn valgt blant rådsmøtets valgte representanter. I tillegg møter generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland uten stemmerett. De valgte tilsynsmennene utpeker leder og nestleder.»

GR § 13, 4. ledd:
«Rådsmøtet består av de regionale tilsynsrådene (jf. § 17), samt generalsekretær, leder NLM Norge, leder NLM utland, sentralstyrets medlemmer med to varamedlemmer og to medlemmer valgt av landsstyret i NLM ung.»

GR § 13, 8. ledd:
«Rådsmøtet velger fem tilsynsmenn og to varatilsynsmenn blant sine medlemmer til nasjonalt tilsynsråd. De som møter i rådsmøtet i kraft av sin stilling, kan ikke velges som medlemmer i nasjonalt tilsynsråd

NR § 4, pkt. 3:
«Valg til regionstyre, barne- og ungdomsråd (BUR), valgkomite og regionalt tilsynsråd (hvert tredje år).»

NR § 10, pkt. 2 og 3:

2. *«Regionalt tilsynsråd består av to valgte tilsynsmenn og to varatilsynsmenn[1] som velges for 3 år. Regionleder er medlem av rådet.*
3. *Til regionårsmøtet foreslås dobbelt antall kandidater til regionalt tilsynsråd. Det skal velges to tilsynsmenn og to varatilsynsmenn for de valgte tilsynsmennene.»*

Loven for regionene § 11. Valgkomité:
«Valgkomitéen består av _____ medlemmer som velges for to år. Hvert år går det ut __ og __ medlemmer. Det velges to varamedlemmer for ett år.
Komitéen skal finne det doble antall kandidater i forhold til de som skal velges til regionstyret og barne- og ungdomsråd. I sitt arbeid med å finne kandidater til regionstyre og BUR, skal valgkomiteen ta hensyn til nådegaver, tjeneste, kompetanse, alder, kjønn og geografi. Om kandidater til regionalt tilsynsråd vises til retningslinjene for tilsynsordningen pkt. 5.3.3.»

3.9.2 Tilsynsorganenes sammensetning

Tilsynslinjen i Misjonssambandet består av 4 ledd. På nasjonalt nivå er rådsmøtet det øverste organet. Der velges neste ledd, som er det nasjonale tilsynsrådet. Videre følger de 7 regionale tilsynsrådene og så lokale tilsynsråd.

De siterte lovbestemmelsene oppgir antall medlemmer i organene på nasjonalt og regionalt nivå, mens det ennå ikke er vedtatt lover med bestemmelser om de lokale tilsynsrådene. Det forutsettes imidlertid at de lokale tilsynsrådene skal ha 3 medlemmer.

Nasjonalt tilsynsråd skal ha 5 tilsynsmenn og 2 varatilsynsmenn. De skal velges av rådsmøtet. Rådsmøtet består av de regionale tilsynsrådene, som har 3 medlemmer hver. Misjonssambandet er oppbygd av 7 regioner, og rådsmøtet består derfor av 21 regionale medlemmer, hvorav 7 er regionledere. I tillegg er generalsekretæren, leder Norge og leder utland medlemmer av rådsmøtet med samme rettigheter som de regionale representantene. For øvrig består rådsmøtet også av sentralstyrets medlemmer med to varamedlemmer og to representanter fra Misjonssambandet ung, som møter uten stemmerett.

3.9.3 Valg til nasjonalt og regionale tilsynsråd

10 personer er medlemmer i rådsmøtet og regionalt tilsynsråd i kraft av sin stilling. Det gjelder regionleder og generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland. De er utelukket fra å stille ved

[1] Før regionårsmøtene 2027 må det fremmes forslag om revidering av NR, fra *en* varatilsynsmann til *to* varatilsynsmenn i tråd med GR § 16.

valg til nasjonalt og regionalt tilsynsråd. Utenom disse er det ingen begrensninger om hvem som kan velges.

De valgte medlemmene i de regionale tilsynsrådene er medlemmer i rådsmøtet, og blant disse medlemmene skal tilsynsmenn og varatilsynsmenn i nasjonalt tilsynsråd velges. Det avgjørende for valg til nasjonalt tilsynsråd blir derfor arbeidet som gjøres på regionalt nivå for å få på plass medlemmer til regionalt tilsynsråd. Det er ingen lovmessig hindring for regionene mot å velge ansatte som medlemmer i regionalt tilsynsråd.

Hvert tredje år, dvs. i rådsmøtene etter hver generalforsamling, skal det velges nasjonalt tilsynsråd for kommende treårs-periode. Grunnreglene 2022 § 13, 8. ledd fastslår at tilsynsrådet skal velges av rådsmøtets medlemmer, men presiserer at *«De som møter i rådsmøtet i kraft av sin stilling, kan ikke velges som medlemmer i nasjonalt tilsynsråd»*

3.9.4 Fremming av kandidater til tilsynsråd

Gjeldende lov og vedtatte retningslinjer for tilsynsordningen viser hvordan kandidater til tilsynsråd skal rekrutteres. Prosedyrene er ulike på de tre nivåene.

NR (§ 11) viser til retningslinjene pkt. 5.3.3 om hvordan arbeidet med å finne kandidatene skal utføres. Det er regionleder som tar initiativ til at valgkomitéen skal starte arbeidet med å finne kandidater som skal velges til ulike funksjoner i kommende årsmøte. Han må da spesielt orientere om hvordan kandidater til tilsynsrådet skal velges. De regionale tilsynsrådenes funksjonstid følger GF-syklusen, dvs. det skal velges tilsynsråd i årsmøtene før generalforsamlingene. Verken normallov eller retningslinjer har detaljerte bestemmelser om arbeidet på regionnivå. Her må regionene finne praktiske arbeidsmåter.

3.9.5 Kandidatenes kvalifikasjoner

De som skal tre inn i posisjonene som tilsynsmenn, må først og fremst ha tillit og ha en karakter som er preget av det Bibelen holder fram for tilsynsmenn. De må dessuten ha evnen til å samarbeide tillitsfullt og fortrolig med sine omgivelser.

En av oppgavene for tilsynsmennene vil være å ta vare på og tydeliggjøre bekjennelsen og læren. I Misjonssambandet skjer dette på overordnet nivå ved å vedta teologiske veiledninger eller uttalelser. Lokalt skjer det hvor læren møter folks hverdagsliv ved åndelig omsorg og veiledning.

Med et «særlig hyrde- og læreansvar» i organisasjonen vil det være avgjørende viktig at tilsynsmenn kjenner seg forpliktet på bekjennelsen og Misjonssambandets teologiske veiledninger. De må ha nådegave til å være «sannheten tro i kjærlighet».

Til sammenligning spør og forplikter organisasjonen sine utsendinger med følgende spørsmål:
1. Tror du (navn på den/de som skal innvies) at Det gamle og Det nye testamentets hellige skrifter er Guds ord og at dette Guds ord er den eneste regel og rettesnor for tro, lære og liv?
2. Tror du at Jesus Kristus er sann Gud og sant menneske, Forsoneren som er død for vår skyld og i vårt sted, er oppreist til vår rettferdiggjørelse og at han sitter ved Faderens høyre hånd og skal komme igjen for å dømme levende og døde?

3. Tror du at vi alene ved hans fortjeneste, grepet i troen, får våre synders forlatelse og barnerett hos Gud?
4. Vet du, så langt du kjenner deg selv og din bibel, at din kristne tro og erkjennelse er i samsvar med Den hellige skrift og vår lutherske kirkes bekjennelsesskrifter?
5. Vil du etter evne og den innsikt som gis deg ved Guds nåde i Kristus Jesus, leve et liv som er en Herrens tjener verdig, og med troskap, flid og villighet gjøre den gjerning du er kalt til i samsvar med Misjonssambandets grunnregler og instrukser for utestasjonerte?

Med ansvaret og rollen tilsynsmennene skal ha, framstår det som utilstrekkelig kun å avklare om en person som er engasjert Misjonssambandets arbeid er villig til å være kandidat i valg av tilsynsmenn. De som velges til regionalt tilsynsråd, vil også være de som i rådsmøtet skal ivareta et særskilt hyrde- og læreansvar. I tillegg til å være villig må de derfor også spørres om deres forpliktelse på organisasjonens teologiske ståsted.

3.10 Forholdet mellom tilsynsrådene ovenfor og nedenfor

Tilsynsrådene skal forholde seg til styrene på samme nivå, men vil også måtte forholde seg til tilsynsråd under og over sitt eget nivå.

Tilsynsordningen, slik den er oppbygd på tre nivåer, skal ikke være en ordning hvor en anker til nivået over.

Bibelen, Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger samt erfaring blir veiledende for rådenes behandling.

Et underordnet tilsynsråd kan ha behov for å rådføre seg med rådet på nivået over. De råd som gis i slike henvendelser, skal imidlertid ikke binde et råd i deres avgjørelser.

Det er ingen plikt for et overordnet tilsynsråd til enhver tid å ha kjennskap til saker som behandles på organisasjonsnivået under, men det kan likevel fange opp saker som blir behandlet i et råd under. Dersom det overordnede rådet skulle bli kjent med en sak hvor de mener å kunne bidra med nyttige råd, må det være anledning til det.

Når den nye tilsynsordningen festner seg, vil det nok oppstå nære og tillitsfulle relasjoner mellom tilsynsmenn i rådene på de ulike nivåene. Personlig kjennskap til medlemmer i andre råd vil nok forekomme, og problemstillinger kan drøftes uten at det bryter taushetsplikt eller personvern.

3.11 Hvordan fanger tilsynsrådene opp aktuelle saker?

Tilsynsmennene vil som oftest være aktive personer på forskjellige nivåer i Misjonssambandet. De vil ha en stor kontaktflate og vil vite om hva som rører seg i organisasjonen. De vil på den måten bli kjent med saker som de etter sin vurdering ser behov for å ta opp til drøfting i tilsynsrådet.

Et spørsmål er om tilsynsmennene skal drive aktiv oppsøkende virksomhet. Det vil kanskje gjelde for de lokale tilsynsmennene/-rådene. Sannsynligvis vil en del av de små/mindre forsamlingene ikke etablere eget tilsynsråd, men velge å knytte seg til det regionale tilsynsrådet. Da vil regionalt tilsynsråd være avhengig av å bli kontaktet av styrene ved behov. Regionalt bør det også tilbys

undervisning som skal utruste lokale tilsynsmenn til sin tjeneste. Slike samlinger vil være et naturlig sted å drøfte ulike utfordringer i tilsynstjenesten.

Tilsynsordningen skal ikke drive aktiv kontroll som ligner overvåkning eller etterforskning, men tilsynsmenn/-rådene skal være til støtte og inspirasjon for de som de har ansvar for.

En god del av sakene som legges fram for tilsynsrådene, kommer fra styrer på samme nivå. Styrene skal ha rutiner for å oversende saker som de vurderer som tilsynsrådenes mandat.

Styrene skal sende ansettelsessaker som har forkynnelse i stillingen og noen definerte lederstillinger (jfr. GR og NR), til tilsynsrådene før styret ansetter.

3.12 Tilsynsrådenes interne saksbehandling

Alle saker som behandles i tilsynsrådene, skal behandles med ydmykhet og åndelig visdom. Tilsynsmennene må alltid ha denne holdningen med seg når de møter medarbeidere og mennesker i alle livets situasjoner.

Det vil være en umulig oppgave å gi en generell beskrivelse av saksbehandlingen i ulike saker i tilsynsrådene. Sakene vil være svært forskjellig både i størrelse og kompleksitet. Dessuten vil sakene variere i omfang, karakter og betydning avhengig av om det er en sak for det nasjonale, regionale eller lokalt tilsynsråd. For at Misjonssambandet som organisasjon skal være samlet teologisk og åndelig, må tilsynsansvaret ivaretas, men rollene er ulike på de ulike nivåene i organisasjonen.

Overordnet handler det om at den åndelige veiledningen som gis samsvarer med Bibelen, organisasjonens bekjennelsesskrifter og vedtatte teologiske veiledninger. Rådsmøtet er sammen med nasjonalt tilsynsråd øverste myndighet og skal spille en samlende rolle.

Det nasjonale tilsynsrådet vil forberede saker til rådsmøtet på et prinsipielt plan og vil eventuelt gjøre prinsippvedtak om det oppstår tvil om hvordan de teologiske veiledningsdokumentene skal forstås i praksis.

De regionale tilsynsrådene vil ha en overordnet rolle for arbeidet i regionen, men kan også ha en rådgivende og oppfølgende rolle. De lokale tilsynsrådene vil være tett på menneskene som de tjener. Her skal teologien settes ut i livet og praktiseres.

I saker som skal utredes og forelegges rådsmøtet, vil nasjonalt tilsynsråd ved behov søke ekstern kompetanse. Ansvaret for utredningen ligger uansett hos tilsynsrådet.

De lokale tilsynsrådene kan stå overfor saker av personlig karakter. Her trenger lokale tilsynsmenn og tilsynsråd åndelig visdom og menneskekunnskap. I vår individuelle kultur hvor selvstendighet og personlig frihet verdsettes høyt, er det krevende å formidle bibelsk veiledning på en omsorgsfull måte. Det er ikke mulig å generelt beskrive hvordan dette skal gjøres.

Saker som dukker opp for tilsynsrådene, kan i større eller mindre grad også være personalsaker. Det ligger utenfor tilsynsrådenes mandat å behandle slike saker. Tilsynsrådene må vise slike saker til organer og personer med personalansvar for de det gjelder. Det er viktig at tilsynsordningen forvalter tilliten en er vist ved å holde seg innenfor tilsynsrådets mandat.

Saker som gjelder lærespørsmål, og som behandles i nasjonalt tilsynsråd, skal avsluttes med en rapport eller utredning og konklusjon. Slike dokument skal være tilgjengelige for alle i organisasjonen. Sakskategorien som berører personer, vil være svært følsomme, og spørsmålet er hvordan slike saker skal avsluttes. Den ideelle løsningen vil av flere grunner være at de også avsluttes med et skriftlig dokument. Saker kan gå over lang tid, og det kan være skifte av tilsynsmenn i rådene. De nye tilsynsmennene må få kjennskap til sakene når de skal fortsette behandlingen av saken. Det bør derfor foreligge noen skriftlige opplysninger fra tidligere for å være trygge på at nye tilsynsmenn får kjennskap til saken.

Alle som blir involvert i sakene, må overholde de generelle personvernreglene. Det betyr at tilsynsmennene må skaffe seg nødvendig kunnskap om disse reglene. Dessuten må taushetsplikten overholdes.

Det er et juridisk faktum at muntlige avtaler og utsagn er like bindende som skriftlige. Problemet er at det som blir muntlig avtalt og framholdt, i mange tilfeller vil være umulig å bekrefte eller bevise. Av den grunn bør de som behandlet sakene etterlate seg noe skriftlig. Formelle samtaler bør etterlate seg et oppsummerende referat som signeres av partene som var til stede. Hva som har vært gjort av konkrete avgjørelser, bør det være mulig å etterprøve. Da vil et kortfattet referat være nødvendig. Dette må være strengt fortrolige dokument som få og bare ansvarlige personer i tilsynstjenesten har tilgang til, og de må arkiveres på en sikker måte. Mange vil nok etter hvert få rede på at det foreligger en sak for tilsynsrådet. Hva som er nødvendig informasjon om saker, er også en utfordrende vurdering. Det må skje i full forståelse med den/de det gjelder.

3.13 Klage på tilsynsråd sin veiledning eller vedtak

Sakene som behandles av tilsynsordningen kan i hovedsak grupperes slik:

- Saker som gjelder skriftsyn og teologisk profil.
- Saker som gjelder kristne menneskers livsførsel.

Saker i den første gruppen vil berøre forståelsen av Guds ord, Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger. Dersom slike saker oppstår på lokalt eller regionalt nivå, søker et tilsynsråd råd hos nivået over. Dersom et vedtak ikke kan utledes av foreliggende dokument, kan nok slike saker måtte behandles av nasjonalt tilsynsråd og rådsmøtet. Det vil da bli den prinsipielle siden ved saken som blir behandlet og avgjort, mens de konkrete spørsmål må behandles på det nivå den har oppstått. De prinsipielle avgjørelsene blir dermed et vedtak som alle organisasjonsledd senere må forholde seg til.

Klage fra berørte parter i slike saker vil sannsynligvis være lite aktuelle, da tilsynsordningen på de ulike nivåene vil anvende og legge tidligere prinsippvedtak til grunn når de trekker sin konklusjon. Vedtak i nasjonalt tilsynsråd, eventuelt rådsmøtet, er endelige.

Den andre sakstypen kan oppstå i forsamlinger der mennesker skal forholde seg til forkynnelsen av Guds ord og veiledningen som gis. Et lokalt tilsynsråd vil veilede og i noen tilfeller avgjøre saker som mennesker kan være uenige i. Dersom dette var en sak som skulle behandles av en rettsinstans eller et forvaltningsorgan, er det regler for hvordan partene kan anke eller klage på en avgjørelse. Slike ordninger finnes ikke og bør ikke innføres i Misjonssambandet, som er en frivillig organisasjon. Det vil være uheldig dersom et overordnet tilsynsråd skal påta seg oppgaven som klageorgan og dermed overprøve lokalt tilsynsråd. Det bør unngås ved at lokalnivået rådfører seg før endelige beslutninger

tas. Det vil uansett være viktig og nødvendig at tilsynsmennene lytter til de berørte og forklarer hvorfor utfallet ble som det ble.

3.14 Reaksjoner på tilsynsrådenes avgjørelser og veiledning

Her er to mulige spørsmål:

- Hvordan vil den/de personer som blir berørt av en avgjørelse, reagere?
- Hvordan skal en forsamling reagere etter at tilsynsrådet har gjort et vedtak?

Dersom grundige samtaler og veiledning på grunnlag av Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger lokalt ikke fører fram, har en få sanksjonsmuligheter i en frivillig organisasjon. Det vil være tap av privilegier (rettigheter) som fullt medlemskap gir eller tap av medlemskap (eksklusjon).

Å ekskludere et medlem fra fellesskapet og stryke det fra medlemslisten betyr at vedkommende mister alle sine medlemsrettigheter og menighetens forpliktelse til helhetlig åndelig betjening. En reaksjon på tapt medlemskap kan være å slutte å gå i menigheten. Det umiddelbare spørsmålet vil dermed være om de fortsatt kan gå i forsamlingen eller om de fysisk kan bortvises. Vi ønsker åpne og inkluderende fellesskap hvor evangeliet forkynnes, og det skal mye til at mennesker ikke er velkommen til å være til stede. Noen menigheter har «støttemedlemskap» som både begrenser stemmerett og enkelte tjenester (MOS s 18). Likevel kan det tenkes at det finnes situasjoner eller personer hvor tilstedeværelse er ødeleggende for fellesskapet.

Et alternativ til full eksklusjon vil være å miste fulle demokratiske rettigheter som stemmerett og/eller valgbarhet til styre og tilsynsråd. En annen sanksjonsmulighet kan være at en blir fratatt en tjeneste hvor en framstår som forbilde i fellesskapet.

En sanksjon som tidligere har vært brukt i enkelte sammenhenger er å nekte eller avvise medlemmer ved nattverd. Både Ordet og nattverden er nådemidler, og hvordan det tas imot i menneskers indre, kan selv ikke et tilsynsråd avgjøre. Dersom noen lever åpent i synd og likevel går til nattverd, vil det være et personlig ansvar mellom Gud og den det gjelder. Ansvaret for hvordan en tar imot nattverden er et personlig ansvar, noe innbydelsen til nattverd bør gjøre klart. Med bakgrunn i dette bør ikke nattverden brukes som sanksjonsmulighet.

Mennesker som får et vedtak mot seg, kan enten reagere med å forlate forsamlingen, eller de kan avfinne seg med og ta konsekvensen av avgjørelser, men vil fortsette sin tilhørighet til forsamlingen. Uansett personlig valg må en vise kristen nestekjærlighet og omtanke for de som rammes av avgjørelser.

Forsamlingen har ingen adgang til å kontrollere at berørte mennesker etterlever pålegg og avgjørelser fra et tilsynsråd.

4 Tilsynslinjen på ulike nivåer i organisasjonen

Tilsynsansvaret og oppgavene som følger med, vil være noe ulike på ulike nivåer i organisasjonen. I dette avsnittet i dokumentet vil tilsynsansvarets innhold og ulike problemstillinger på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå bli beskrevet. Det må ikke glemmes at det er menneskene og det åndelige livet i de lokale misjonsfellesskapene som tilsynsordningen gjelder.

4.1 Tilsyn nasjonalt

4.1.1 Rådsmøte

4.1.1.1 Sammensetning og avstemning

Rådsmøtets sammensetning er ifølge GR § 13, 4. ledd slik: «*Rådsmøtet består av de regionale tilsynsrådene (jf. § 17), samt generalsekretær, leder NLM Norge, leder NLM utland, sentralstyrets medlemmer med to varamedlemmer og to medlemmer valgt av landsstyret i NLM ung.»*

Med unntak av «medlemmene av sentralstyret og medlemmene valgt av landsstyret i NLM ung» har alle de øvrige medlemmene fulle rettigheter i rådsmøtet. Det er positivt beskrevet i GR § 13, 5. ledd at deltakerne fra de to styrene bare har tale- og forslagsrett.

De som representerer regionene, har vektet stemmerett hvor antallet misjonsfellesskap i regionen utgjør 1 stemme pr. 100 misjonsfellesskap.

Generalsekretær, leder Misjonssambandet Norge og leder Misjonssambandet utland er fullverdige medlemmer av rådsmøtet og likeverdige de øvrige medlemmene. De har stemmerett, men vekting av deres stemmer etter misjonsfellesskap gir ikke mening. De har én stemme hver ved avstemninger, jfr GR § 13, 7. ledd.

Representantene fra regionene har individuell stemmerett og kan ikke møte med bundet mandat fra sin region.

4.1.1.2 Rådsmøtets ansvar og fullmakt

«Rådsmøtet har et særlig læreansvar på vegne av hele organisasjonen» (GR §13), *«fatter endelig vedtak i læremessige spørsmål av prinsipiell karakter»* og skal *«behandle saker av læremessig karakter … læremessige dokumenter, uttalelser og veiledninger»* (GR § 14). Sakene som skal behandles i rådsmøtet, skal være utredet av nasjonalt tilsynsråd (GR § 14). *«Rådsmøtets medlemmer kan selv melde saker på rådsmøtets sakliste»* (GR § 14) og videre kan generalforsamlingen overlate saker til rådsmøtet for endelig behandling (GR § 14).

Rådsmøtet vil ha et overordnet ansvar for at tilsynsmennene i organisasjonen får undervisning som utruster dem til sin tjeneste. Utrustende undervisning for tilsynsmenn i organisasjonen vil være avgjørende for at tilsyn skal bli ivaretatt på en god måte.

4.1.1.3 Rådsmøtets arbeid

Rådsmøtet skal samles årlig. I årene det avholdes generalforsamling, avholdes rådsmøtet innen 3 måneder etter generalforsamlingen. Da velges også nasjonalt tilsynsråd. Rådsmøtet konstituerer seg selv. (GR § 13)

Det er nasjonalt tilsynsråd som forbereder og kaller inn til rådsmøtet. (GR §12)

Rådsmøtets tilsynsansvar utøves gjennom vedtak av læremessige dokument, uttalelser og veiledninger som forplikter organisasjonen. Rådsmøtet skal ikke være en operativ instans og gå inn i konkrete regionale og lokale saker.

Tilsynsmenn og regionale tilsynsråd kan be om at konkrete saker blir behandlet av rådsmøtet. Rådsmøtets behandling av saker resulterer i dokument som er bindende for underliggende tilsynsorgan. Sakspapirene til rådsmøtet er offentlige.

4.1.2 Nasjonalt tilsynsråd

4.1.2.1 Sammensetning

«Nasjonalt tilsynsråd består av fem tilsynsmenn og to varatilsynsmenn valgt blant rådsmøtets valgte representanter. I tillegg møter generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland uten stemmerett» (GR §12).

Det er rådsmøtet som *«velger fem tilsynsmenn og to varatilsynsmenn blant sine medlemmer til nasjonalt tilsynsråd. Disse kan ikke være ansatt ved hovedkontoret eller i regionene»* (GR § 13)

Rådsmøtet består av 14 valgbare medlemmer, og 7 av disse skal velges som tilsynsmenn og varatilsynsmenn i nasjonalt tilsynsråd. Hvordan det praktiske arbeidet med å liste opp kandidatene og gjennomføre valget skal gjøres, vil være en oppgave for rådsmøtet å klargjøre.

Nasjonalt tilsynsråd konstituerer seg selv med leder og nestleder (GR §12).

4.1.2.2 Nasjonalt tilsynsråds ansvar og mandat

«Nasjonalt tilsynsråd har et overordnet ansvar for åndelig tilsyn i organisasjonen og skal derfor oppdateres og involveres i arbeidet med åndelig tilsyn på nasjonalt nivå» (GR §12).

Det daglige og operative tilsynsansvaret utøves på nasjonalt nivå av generalsekretær, leder Norge og leder utland. De er forpliktet på at den åndelige veiledningen som gis i organisasjonen, samsvarer med Misjonssambandets bekjennelsesskrifter, teologiske veiledninger og vedtak gjort i rådsmøtet og nasjonalt tilsynsråd (og av tidligere hovedstyre). De tre som har det daglige tilsynsansvaret, holder nasjonalt tilsynsråd informert og involverer eventuelt rådet i saker hvor det vurderes som nødvendig. Rådet vil også gi råd til de nevnte lederne i aktuelle saker når de ber om det, eller når det er uklart hvordan Misjonssambandets teologiske veiledninger skal anvendes i konkrete saker. Prinsipielle saker som skal behandles, forberedes til det årlige rådsmøtet.

«Nasjonalt tilsynsråd skal avlegge rapport til rådsmøtet samt forberede og kalle inn til rådsmøte minst en gang årlig» (GR §12).

En vesentlig oppgave for rådet vil være å forberede rådsmøtet med sakliste og utredninger. Rådet må selv vurdere hvilke saker de vil behandle og utrede etter innspill fra rådsmøtets medlemmer. Nasjonalt tilsynsråd har ansvar for å se til at rådsmøtet sine vedtak følges opp i organisasjonen.

4.1.2.3 Nasjonalt tilsynsråds ansvar og posisjon overfor sentralstyret

Sentralstyret leder organisasjonen mellom generalforsamlingene. GR innebærer at saksområdet som det tidligere hovedstyret hadde, er delt mellom nasjonalt tilsynsråd og sentralstyret.

For at ordningen skal fungere, er det nødvendig med en felles forståelse av hvilke saker nasjonalt tilsynsråd har avgjørende myndighet i, og hvor de kan ha en rådgivende rolle. Nasjonalt tilsynsråd har avgjørende myndighet i saker hvor organisasjonens formelle teologiske veiledninger sier at en vurdering ut fra et særskilt hyrde- og læreansvar er avgjørende. Generelt sier «Sammen i tjeneste»

(SIT12) at det *«dreier seg om å lede og beskytte den kristne flokken»* og konkretiserer følgende på s 13:

- Å ta ansvaret for forvaltning av sakramentene (dåp og nattverd).
- Å kalle forkynnere og åndelige veiledere.
- Å føre tilsyn med forkynnere og menigheter, vokte «flokken» mot falsk lære.
- Å treffe avgjørelser angående kirketukt.
- Å avgjøre læremessige spørsmål og å være menighetens «lærer».
- Å ta ansvar for å salve og be for syke (jfr. Jak 5,14–16).
- Å arbeide aktivt for at ulike nådegaver i forsamlingen får spillerom og brukes rett.
- Å lede forbønnshandlinger for nye medarbeidere som kalles til tjeneste (Apg 6,6-7).

Mye av dette ansvaret skal etter GR ivaretas av regionalt og lokalt nivå. Ved fast ansettelse i stillinger med forkynnelse og for utsendinger, skal kandidatene vurderes i tilsynsperspektiv av de som har tilsynsansvar. Ansettelsesbeslutninger har stor betydning for forkynnelsen. GR § 17 fastsetter at regionale tilsynsråd skal vurdere «åndelig skikkethet» hos kandidatene til slike stillinger ved ansettelser som regionstyrene foretar.

Nasjonalt tilsynsråds «operative» ansvar er i hovedsak begrenset og konkretisert i grunnreglene. De skal
«- godkjenne ansettelsen av generalsekretær, leder NLM Norge leder NLM utland
- godkjenne ansettelse av misjonærer og landsarbeidere med forkynneransvar» (GR § 12).
Dette innebærer at de har mandat til å ikke godkjenne kandidater som fremmes. Nasjonalt tilsynsråd har bare ansvaret for å vurdere om kandidater er åndelig skikket til å innta slike stillinger. I tillegg til sine administrative oppgaver skal de som ansettes, også forkynne og være åndelige veiledere når det gjelder bibelsyn, bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger. Dette arbeidet vil samlet sett være omfattende og tidkrevende, spesielt med tanke på antall utsendinger som skal ansettes og behovet for framdrift i ansettelsesprosesser. Videreføring av HS sin praksis hvor dette delegeres til generalsekretær vil være nødvendig. Det kan for eksempel gjøres ved at nasjonalt tilsynsråd utarbeider en instruks om hva som skal vurderes i ansettelsesprosessen.

Nasjonalt tilsynsråd kan gripe inn når rådet vurderer at det kan være gjort vedtak som bryter med Misjonssambandets bekjennelsesskrifter eller teologiske veiledninger. Slike situasjoner kan forebygges med gode prosedyrer, informasjon og eventuell konsultasjon før sentralstyret gjør vedtak. Nasjonalt tilsynsråd kan dermed være et viktig rådgivende organ for sentralstyret når de ber om det.

4.1.2.4 Nasjonalt tilsynsråd og generalsekretær, leder Norge og leder utland

Nasjonalt tilsynsråd gir råd og støtte til generalsekretær, leder Norge eller leder utland i deres tilsynsansvar når de ber om det.

Samtidig har nasjonalt tilsynsråd overordnet myndighet over generalsekretær, leder Norge og leder utland innenfor sitt mandat. Dette innebærer at de også har myndighet til å gripe inn dersom det administrativt tas beslutninger eller gjøres vedtak som etter rådets vurdering strider mot Misjonssambandets bekjennelsesskrifter eller teologiske veiledninger.

4.1.2.5 Nasjonalt tilsynsråd rolle overfor internasjonalt arbeid

Misjonssambandet har ingen menigheter i utlandet som er knyttet til organisasjonen, selv om målet med internasjonalt arbeid er å plante menigheter og kirker. Tilsynsansvaret for arbeidet internasjonalt ivaretas av de som har personalansvaret (leder utland og generalsekretær.) Nasjonalt tilsynsråd

utøver tilsyn for utenlandsarbeidet i ansettelsesprosessen av utsendingene og når generalsekretær eller leder utland ber om råd.

4.1.2.6 Nasjonalt tilsynsråd overfor regionstyrer/regionale tilsynsråd

Mye av tilsynsansvaret som tidligere har hvilt på HS og stillinger med tilsynsansvar ved hovedkontoret, er flyttet til regionene. Dette gir større nærhet til menneskene som berøres av sakene og raskere saksbehandling i de saker som tidligere måtte sendes til godkjenning i hovedstyret.

Nasjonalt tilsynsråd har overordnet ansvar for å se til at regionale tilsynsråd utøver sitt tilsynsansvar i samsvar med Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og veiledninger. I saker hvor en regionalt tar avgjørelser eller innfører praksis som bryter med Misjonssambandets bekjennelsesskrifter eller teologiske veiledninger, har nasjonalt tilsynsråd mandat til å gripe inn. Overordnet vurdering fra nasjonalt tilsynsråds side forutsetter at de regionale tilsynsrådene sørger for at nasjonalt tilsynsråd er informert.

Dersom elementer i slike saker berører skrift og bekjennelse, kan det være nødvendig å rådføre seg med rådsmøtet.

4.1.2.7 Nasjonalt tilsynsråds arbeid

Det bør være to fysiske møter pr år i nasjonalt tilsynsråd, men det må gis mulighet for at rådet kan møtes etter behov. Det bør være opp til rådet etter behov å avgjøre om det kan holdes digitale møter.

Generalsekretær, leder Norge og leder utland er nasjonalt tilsynsråd sin administrasjon, og generalsekretær vil i samråd med leder i nasjonalt tilsynsråd forberede og kalle inn til møtene.

Møter i nasjonalt tilsynsråd protokolleres. Protokollen er offentlig. Rådet kan beslutte at det i tillegg kan skrives en B-protokoll, dvs. at behandling og vedtak ikke skal offentliggjøres.

Nasjonalt tilsynsråd bør ha minst ett møte med sentralstyret i året.

4.2 Tilsyn regionalt

4.2.1 Regionalt tilsynsråd

Regionalt tilsynsråd har tilsynsansvar på regionalt nivå i organisasjonen.

4.2.1.1 Sammensetning

«*Regionårsmøtet skal velge to faste representanter og to vararepresentanter til regionalt tilsynsråd og rådsmøte»* GR § 16.
«Regionalt tilsynsråd består to valgte tilsynsmenn og to vararepresentanter som velges for 3 år. Regionleder er medlem av rådet» NR § 10.
«Om kandidater til regionalt tilsynsråd vises til retningslinjene for tilsynsordningen pkt. 5.3.3.» Siste ledd i NR § 11.

Det regionale tilsynsrådet må ha tillit både fra de lokale misjonsfellesskapene og fra regionstyret. NR § 11 viser til retningslinjene pkt. 5.3.3 om hvordan kandidater til de regionale tilsynsrådene skal finnes. Prosessen er dessuten beskrevet i 3. 9.4 «Fremming av kandidater til tilsynsråd».

Når noen blir spurt om å stille som kandidater til regionalt tilsynsråd, må de også bli orientert om at de skal være regionens representanter i rådsmøtet og eventuelt muligheten for å bli valgt som tilsynsmenn i nasjonalt tilsynsråd. Videre må kandidatene forplikte seg på Misjonssambandets bekjennelsesskrifter, veiledninger og ha en kristen livsførsel. Av den grunn kreves at kandidatene er grundig forberedt til vervet.

Valgkomitéen skal finne dobbelt antall kandidater. For å styrke den demokratiske innflytelsen, skal misjonsfellesskapene kontaktes og oppfordres til å foreslå kandidater. Deretter fremmes kandidater for regionårsmøtet.

I følge NR § 10 vil tilsynsmenn velges for treårsperioden mellom generalforsamlingene. For kontinuitetens skyld bør ikke begge byttes ut samtidig. De må kunne velges igjen for to påfølgende perioder. Etter en periodes opphold bør de kunne velges på nytt. Loven er utformet for å legge til rette for rullering som sikrer kontinuitet.

4.2.1.2 Regionalt tilsynsråds ansvar og fullmakt

«*Det regionale tilsynsrådet har et særlig ansvar for å føre åndelig tilsyn i regionen og består derfor av menn. Regionalt tilsynsråd består av regionleder og to faste representanter og to vararepresentanter valgt av regionårsmøtet for tre år»* GR §17.

«*Det regionale tilsynsrådet har et overordnet åndelig tilsynsansvar i regionen*»

«*Regionalt tilsynsråd skal*

a. godkjenne ansettelse av regionleder, ungleder og administrasjonsleder.
b. godkjenne fast ansettelse i alle stillinger med forkynneransvar
c. ha minst ett møte med regionstyret hvert år
d. orientere regionårsmøtet om sitt arbeid
e. representere regionen i Misjonssambandets rådsmøte
f. *kunne fremme saker på vegne av regionen til rådsmøtet»* NR §10.

«*Ansettelse av regionleder, ungleder, administrasjonsleder og fast ansettelse av arbeidere med forkynneransvar skal godkjennes av regionalt tilsynsråd*» GR §17.

Regionalt tilsynsansvar kan oppsummeres slik:

- Overordnet tilsynsansvar med en rådgivende og støttende rolle overfor lokale tilsynsråd og tilsynsmenn i misjonsfellesskap (hvor en har lokalt tilsyn).
- Tilsynsansvar for misjonsfellesskap som ikke har egen tilsynsordning.
- Tilsynsansvar for virksomheten som drives fra regionnivå.

4.2.1.3 Overfor lokalt arbeid

For misjonsfellesskap som har en selvforståelse som menighet eller er et større misjonsfellesskap sier MOS s 18: *«Nærhet og kjennskap til forsamlingen er avgjørende for å kunne utøve et åndelig tilsyn som er preget av omsorg for den enkelte. Fellesskap må derfor tenke gjennom hvordan det særskilte åndelige tilsynsansvaret kan ivaretas lokalt. Det anbefales ikke å legge opp til at det regionale tilsynsrådet tar seg av dette ansvaret. Hvor det likevel ikke ivaretas lokalt, hviler tilsynsansvaret på regionalt tilsynsråd»*.

Det lokale arbeidet i Misjonssambandet er svært variert, fra små lag til store forsamlinger eller menigheter, fra bibelgrupper/misjonsforeninger til bedehusfellesskap. Regionalt tilsynsråd skal ivareta tilsynsansvaret på en forsvarlig måte, men det har sine begrensninger på grunn av avstand og kapasitet. Derfor anbefales det at større misjonsfellesskap som ivaretar sine medlemmer med alle kasualia (dåp, konfirmasjon, vigsel/velsignelse for ekteskap, begravelse), etablerer tilsyn lokalt. For mindre foreninger, lag og grupper som ikke er knyttet til et større fellesskap med lokalt tilsyn, vil regionalt tilsynsråd være alternativet, med de begrensninger det medfører.

Regionalt tilsynsråd gir råd til lokale tilsynsmenn/tilsynsråd og styrer, samt til lokale fellesskap når de ber om det. Avgjørelser i saker som oppstår hvor en har lokalt tilsyn, skal skje lokalt. Lokalt tilsyn skal rådføre seg med regionalt tilsyn i saker hvor medlemmers tap av medlemsrettigheter eller tjeneste vurderes. Det samme gjelder dersom det skulle oppstå konflikt mellom styre og tilsynsråd.

Regionalt tilsynsråd har avgjørende myndighet når det skal vurderes om kandidater er åndelig skikket til stillinger i regionen og lokalt. Dette begrunnes i at ansatte i lokale misjonsfellesskap vil ha stor innflytelse på forkynnelsen og veiledningen. Det er regionstyret som står for ansettelsesprosessen og er ansettelsesmyndighet.

Regionalt tilsynsråd er overordnet lokalt tilsynsråd/styre om praksis eller vedtak bryter med Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger. Dersom slike saker oppstår, bør regionalt tilsynsråd søke råd hos nasjonalt tilsynsråd. Henvendelsen kan eventuelt føre til en sak av prinsipiell karakter som kan blir fremmet for rådsmøtet.

4.2.1.4 Overfor regionalt arbeid

Regionalt tilsynsråd har tilsynsansvaret for virksomheten i regionen som drives i regi av regionstyret eller regionens ansatte. Etter GR har regionstyret og regionalt tilsynsråd sammen det fulle ansvaret for ansettelsene i regionen. Regionstyret er ansettelsesmyndighet, men regionalt tilsynsråd har avgjørende myndighet når åndelig skikkethet hos kandidater til ledergruppen (regionleder, administrasjonsleder og ungleder) i regionen skal vurderes. Selv om det bare er regionleder som har tilsynsansvar knyttet til sin stilling, har ungleder og administrasjonsleder avgjørende innflytelse på virksomheten og utgjør regionens daglige ledelse. Derfor må alle forplikte seg på Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger i sin tjeneste.

Regionalt tilsynsråd har også avgjørende myndighet ved fast ansettelse i stillinger hvor forkynnelse er en del av stillingen. Begrunnelsen er at forkynnelsen er en sentral del av formidling av læren og veiledningen i organisasjonen. Det er regionalt tilsynsråd sitt ansvar å se til at det forkynnes i samsvar med Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger. Å vurdere kandidatens kvalifikasjoner ellers er regionstyrets ansvar.

Det er behov for god framdrift i ansettelsesprosesser. Det bør derfor utarbeides prosedyrer for ansettelser. Tilsynsrådet kan delegere ansettelsessaker til ledergruppen i regionen med instruks om hva som ligger i vurderingen av «åndelig skikkethet».

4.2.1.5 Overfor nasjonalt tilsynsråd og rådsmøtet

Regionalt tilsynsråd målbærer regionen ved å delta i rådsmøtet sine drøftinger og ved sin stemmegivning (GR § 13).

Regionalt tilsynsråd er forpliktet på Misjonssambandets formelle veiledningsdokumenter og skal utføre sitt tilsyn i samsvar med disse. Det medfører også at regionalt tilsynsråd har ansvar for at veiledninger og prinsippvedtak gjort i rådsmøtet eller nasjonalt tilsynsråd, blir formidlet og følges opp overfor lokalt arbeid i regionen.

Regionalt tilsynsråd må forholde seg til vedtak i nasjonalt tilsynsråd dersom nasjonalt tilsynsråd vurderer at regionalt tilsynsråd har gjort vedtak som strider med Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.

Regionalt tilsynsråd sine medlemmer kan melde inn saker og be om at de blir behandlet i rådsmøtet. Det kan gjelde saker som regionalt tilsynsråd tar opp på eget initiativ. Saker hvor det hersker usikkerhet om avgjørelsen, bør legges fram for nasjonalt tilsynsråd og rådsmøtet før sakene blir avgjort. Man må unngå at saker som legges fram for nasjonalt tilsynsråd, blir omkamp om rådets

vedtak. Rådsmøtet kan bare behandle prinsipielle sider ved sakene, og de må være utredet på forhånd.

4.2.1.6 Overfor regionleder og regionens lederteam

Regionleder har i kraft av sin stilling det daglige tilsynsansvar i regionen.

Tilsynsmennene i rådet skal være rådgivende og støtte regionleder i hans daglige tjeneste både som tilsynsmann og leder av regionen.

Regionleder, ungleder og administrasjonsleder er regionens lederteam og utgjør regionens daglige ledelse. Regionalt tilsynsråd skal være en støtte for lederteamet og gi råd når de ber om det. Innenfor sitt mandat er regionalt tilsynsråd overordnet regionleder og regionens lederteam og kan gripe inn om vedtak eller praksis strider mot Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.

Regionleder er likeverdig medlem av regionens tilsynsråd som en av tre. De valgte medlemmene har flertall i rådet, og i prinsippet kan regionleder få flertall imot seg. Rådet må etterstrebe den ideelle løsningen, som er full enighet bak tilsynsrådet sine avgjørelser. Tilsynsrådet er overordnet regionleder og regionens lederteam i saker som etter rådets mening skal vurderes innenfor mandatet som «særlig hyrde- og læreansvar».

Det er viktig at alle berørte har en felles forståelse av hva sakene gjelder, og at de forstår hvilke roller tilsynsråd og ledergruppen har i sakene. Prosedyre i saker hvor regionleder/regionens lederteam er i tvil om tilsynsrådets vurdering vil telle med eller være avgjørende, vil være å konsultere/informere tilsynsrådet før vedtak gjøres.

4.2.1.7 Regionalt tilsynsråds arbeid

Tilsynsrådet bør utarbeide en plan for hvordan tilsynet skal utføres i forhold til lokalt arbeid. Organisering av lokalt tilsyn er avgjørende for hvordan en slik plan utformes overfor det enkelte misjonsfellesskap. Undervisning som utruster tilsynsmenn i regionen, vil være en vesentlig del av planen.

Regionalt tilsynsråd bør ha minst ett felles møte med regionstyret hvert år.

Rådet skal gi regionårsmøtet en generell orientering om sitt arbeid.

Regionleder er regionalt tilsynsråd sin administrasjon og vil være ansvarlig for innkallinger og saksliste.

4.3 Tilsyn lokalt

4.3.1 Organisering av lokalt tilsyn

De lokale misjonsfellesskapene er grunnlaget for Misjonssambandets virksomhet. «Menighetstenkning og organisasjonsstruktur i Misjonssambandet» (MOS) beskriver at tilsyn, i betydningen *«en helhetlig omsorg for medlemmenes åndelige ve og vel,»* først og fremst skal utøves i lokalmenigheten nær menneskene det gjelder. Lokalt handler tilsynet om å vise omsorg og tjene fellesskapet slik vi leser om det i Guds ord.

Som tidligere nevnt, spenner lokalt arbeid i Misjonssambandet fra store menigheter til små grupper og foreninger, som igjen har ulike målgrupper. Alle er like viktige og bør omsluttes av tilsyn, selv om behovene kan være ulike.

MOS har gruppert de ulike lokale misjonsfellesskapene i tre «kategorier» ut fra virksomhetens omfang og størrelse:

- Smågrupper: Lag, misjonsforeninger og smågrupper/bibelgrupper
- Fellesskap: Større fellesskap som arrangerer offentlige (også faste) møter, og som tilbyr et utvalg av kasualia (noen av disse: dåp, konfirmasjon, vigsel/velsigning av ekteskap, begravelse) til sine medlemmer.
- Menigheter: Forsamlinger som tar et helhetlig åndelig ansvar med alle kasualia for hele livsløpet for sine medlemmer.

Behovet for og organiseringen av tilsyn må ivaretas alt etter selvforståelsen i misjonsfellesskapene og behovene de ser. Selvforståelsen handler om både hva misjonsfelleskapets lover sier om hva fellesskapet er og hva et medlemskap er. En misjonsforening kan være løst organisert og er dannet for å arbeide for et formål. Normallovene av 2011 § 4 sier kort om misjonsforeninger: *«De består av medlemmer som vil arbeide for foreningens formål og lover.»* og om familieforeninger § 4: *«Medlemskap kan tegnes av personer som betaler eventuell medlemskontingent».* I normallover for «Misjonslag» (som etter MOS likner kategorien fellesskap) og for «Misjonsforsamlinger» er medlemskapsparagrafen annerledes og mer forpliktende:

> *«Medlemskap kan tegnes av personer som*
> *1. bekjenner seg til den kristne tro*
> *2. vil arbeide på den læremessige basis og etter de formål og bestemmelser som kommer til uttrykk i misjonsforsamlingens lover*
> *3. betaler eventuell medlemskontingent fastsatt av forsamlingen».*

Menigheter og misjonsforsamlinger ser på medlemskap i en menighet som noe mer enn bare å ønske å delta i arbeidet for et bestemt formål. Medlemskap forstås mer som en gjensidig forpliktende avtale mellom forsamlingen og medlemmet, hvor

- medlemmet aktivt gir uttrykk for å ville ha forsamlingens åndelige veiledning og omsorg og er villig til å tjene i forsamlingen og bære sin del av fellesskapets forpliktelser.
- forsamlingen forplikter seg samtidig på sin side til å gi medlemmet forkynnelse, sakrament, veiledning og kasualia gjennom livet.

En slik ulik forståelse av både hva et medlemskap er og hva misjonsfellesskapet er, skaper helt ulike forutsetninger for åndelig tilsyn. Kort sagt har en menighet påtatt seg et større og mer omfattende ansvar for sine medlemmer enn for eksempel en forening. Det økende antallet menigheter som har vokst fram i Misjonssambandet, er en av grunnene til at organisasjonen har vedtatt en tilsynsordning.

MOS beskriver ulike varianter og organisering av tilsyn i ulike misjonsfellesskap. Ingen misjonsfellesskap pålegges en bestemt måte å organisere tilsyn på. I MOS oppfordres imidlertid alle misjonsfellesskap til å tydeliggjøre hvem som har ansvaret for tilsynet for dem. For smågrupper, foreninger og mindre fellesskap som ikke knytter seg til tilsynet i en forsamling, har regionalt tilsynsråd tilsynsansvaret. For disse fellesskapene vil det også kunne svare til behovet.

For større menigheter og fellesskap vil regionalt tilsynsråd av naturlige grunner i liten grad kunne ivareta tilsyn som svarer til selvforståelsen og behovet en menighet vil ha lokalt. Medlemmenes forventninger og behov vil være omfattende selv for en pastor eller tilsynsmann alene. Dersom virksomheten er organisert med en struktur som MOS kaller menighet, bør tilsynsansvaret plasseres lokalt og helst hvile på flere tilsynsmenn. De viktige sidene ved tilsyn som handler om omsorg, tilstedeværelse, kjennskap, samtale og forbønn er ikke mulig fra regionalt nivå. Tilsyn uten tilstedeværelse vil i stor grad måtte utøves ved sporadiske besøk, rådgivning og formidling av vedtak.

Tilsyn i MOS-kategoriene «menighet» og «fellesskap» bør ivaretas lokalt ved valg av tilsynsråd eller tilsynsmann, eventuelt ved frivillig eller ansatt pastor. Likevel kan de større fellesskapene plassere tilsynsansvaret på regionalt tilsynsråd med de begrensninger det innebærer.

MOS (s 19) beskriver at lokalt tilsyn kan organiseres på flere måter:

1. Det velges en tilsynsmann.
2. Frivillig pastor eller ansatt pastor.
3. Årsmøtet velger et tilsynsråd.
4. En kombinasjon av pkt. 2 og 3.

4.3.2 Tilsynsråd eller tilsynsmann

Et tilsynsråd består av 3 tilsynsmenn. De må ha menighetsmedlemmenes tillit. Tilsynsmennene velges i fellesskapets årsmøte. Bibelen sier en del om tilsynsmenn. Her kan kort nevnes at en eldste

- skal være opptatt av den enkelte medlem sitt liv og åndelige utvikling.
- skal be jevnlig for medlemmene og arbeidet i menigheten.
- skal være et forbilde i liv og lære som en ydmyk tjener.
- skal se og møte enkeltpersoner i menigheten og bygge tillit og trygghet.
- skal være en som samler og ikke skaper splid og grupperinger i menigheten.

(Jfr. 1 Pet 5,1–4; Matt 20,25–28, Joh 13,13–17, Tit 1, 5–9; 1 Tim 3,1–7.)

Dersom forsamlingen har ansatt eller frivillig pastor, er han i kraft av sin stilling/funksjon en av de tre i tilsynsrådet.

For fellesskap som har valgt ordningen med tilsynsråd, er valget beskrevet i pkt. 5.4.4. Det velges tilsynsmenn til lokalt tilsynsråd hvert år for å sikre kontinuitet. Hvor mange som skal velges avhenger av om fellesskapet har pastor. Fellesskapene bør ha frihet til å legge til rette de praktiske detaljene for valget innenfor de begrensningene som pkt. 5.4.4 setter.

Valgkomiteen (eller styret, hvis det er valgkomité) er pålagt ansvaret med å finne tilsynsmenn til de lokale rådene, jfr. 5.4.4 pkt. 2 og 3.

4.3.3 Tilsynsrådets ansvar og mandat

Lokale tilsynsråd arbeider og tjener etter «retningslinjer for tilsyn i NLM». De er forpliktet på Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.

Tilsynsrådet har sitt mandat basert på et «særlige hyrde- og læreansvar». Tilsynsrådet skal være til støtte for styret og avlaste pastor innenfor sitt mandat. Å vise «en helhetlig omsorg for medlemmenes åndelige ve og vel» kan omfatte mye. Lokalt kan det komme til uttrykk i forbønn, samtale, sakramentsforvaltning, forkynnelse, samtale og medlemssamtaler og veiledning. Alle kristne har et åndelig ansvar og er kalt til å tjene med sine nådegaver. Selv om tilsynsmennene har et ansvar for å se til at dette skjer, betyr det ikke å stå i veien for at andre kristne får bruke sine nådegaver i tjenesten.

I saker som faller innenfor tilsynsrådets mandat, har de både myndighet til å fatte vedtak og ansvar for gjennomføringen. Dette handler om å ivareta sunn lære i forkynnelse og veiledning, vokte forsamlingen mot vranglære og sørge for at praksis i menigheten er i samsvar med menighetens og Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.

MOS, SIT12, GR og NR konkretiserer tilsynsrådets myndighet til:

- Å uttale seg om åndelig skikkethet av kandidater når stillinger skal ansettes i forsamlingen.
- Å se til at forkynnelsen samsvarer med Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.
- Å se til at sakramentsforvaltningen forvaltes i samsvar med lære og bekjennelse.
- Å salve og be for syke (Jak 5).

Tilsynsrådet gjør endelige vedtak i lokale saker innenfor sitt mandat. Tilsynsrådets medlemmer tjener med den utrustning og de nådegaver de har.
De bør delta på samlinger og kurs for utrustning til tjenesten i Misjonssambandet.

4.3.4 Tilsynsråd/tilsynsmann og styre

MOS og GR er klare på at styret har et åndelig ansvar og leder arbeidet. I misjonsfellesskap som velger tilsynsråd, vil styre og tilsynsråd utgjøre ledelsen sammen.

Tilsynsrådet har avgjørende myndighet i saker som skal vurderes ut fra et særskilt hyrde- og læreansvar. Derfor kan styret ikke overprøve saker hvor tilsynsrådet har avgjørende myndighet.

Tilsynsrådet skal se til at forkynnelse, praktisering og åndelig omsorg og vern er i tråd med skrift og bekjennelse. Både kvinner og menn kan bidra i utøvelsen av de ulike oppgavene, inkludert forbønn, dåp, nattverd, forkynnelse, samtaler og veiledning. Tilsynsmennene kan på linje med andre medlemmer inngå i komiteer, utvalg og tjenester som styret organiserer for å tjene fellesskapet.

En god relasjon og godt arbeidsmønster mellom styre og lokalt tilsynsråd vil være viktig for å unngå konflikt. Det er avgjørende at de to organene har en lik og klar oppfatning av i hvilke saker tilsynsrådet skal involveres. Det bør etableres et samarbeidsmønster der styret og tilsynsrådet holder hverandre orientert og eventuelt involverer hverandre før vedtak fattes. Hvis styret er usikre på om tilsynsrådet bør involveres, bør de avklare dette med tilsynsrådet før de treffer en beslutning. Tilsynsrådet på sin side kan gi råd i saker hvor de mener at en vurdering med mandat «særlig hyrde- og læreansvar» bør telle med. For å bevare tilliten til tilsynsordningen må tilsynsrådet på sin side ikke gå utover sitt mandat.

4.3.5 Tilsynsråd/tilsynsmann og pastor

Dersom fellesskapet har pastor, vil vedkommende være medlem i tilsynsrådet så lenge han har stillingen/funksjonen. Tilsynsrådets oppgave er å være til støtte og hjelp i det pastorale arbeidet ut fra sine nådegaver.

4.3.6 Tilsynsrådet/tilsynsmann og medlemmene

Tilsynsrådet skal tjene medlemmene i forsamlingen. Tilsynsmennene må være synlige, og det må være kjent hvem som har denne tjenesten. De må være aktivt til stede når fellesskapet samles. En viktig oppgave vil være å be for medlemmene og arbeidet som fellesskapet driver. Tilsynsmennene bør være tilgjengelige og bidra med sine nådegaver og utrustning når det inviteres til forbønn og sjelesorg, og eventuelt bidra med forkynnelse. Tilsynsmenn er forbilder for medlemmene i sin tjeneste.

Dersom medlemmers livsførsel strider mot kristent liv og de står i fare for å falle fra troen og Jesus, har tilsynsrådet et ansvar for å forsøke å veilede dem på en omsorgsfull måte. Målet med veiledningen er at vedkommende blir bevart i troen og frelsen i Jesus Kristus. Hvis veiledningen ikke fører fram, kan det bli aktuelt å vurdere tap av noen medlemsrettigheter eller å frata vedkommende en tjeneste i fellesskapet.

4.3.7 Tilsynsråd/tilsynsmann og regionalt tilsynsråd

Regionalt tilsynsråd vil være en rådgivende ressurs for lokalt tilsynsråd.

Regionalt tilsynsråd er ikke en ankeinstans for vedtak gjort i lokalt tilsynsråd.

Dersom lokalt tilsynsråd vurderer å frata medlemmer rettigheter eller tjeneste, skal tilsynsrådet først rådføre seg med regionalt tilsynsråd. Det gjelder også i saker hvor det er fare for konflikt mellom styre og tilsynsråd.

Regionalt tilsynsråd er overordnet lokalt tilsynsråd og har mandat til å gripe inn om det lokalt etableres praksis eller gjøres vedtak som bryter med Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.

4.3.8 Tilsynsrådets/tilsynsmannens arbeid

Tilsynsrådet konstituerer seg selv. De bør ha minimum to møter i året og dessuten møtes etter behov. Tilsynsrådet og styret bør ha minst ett fellesmøte årlig. Tilsynsrådet/tilsynsmann må gis anledning til å komme med innspill når forkynnelsen for kommende halvår planlegges, siden en vesentlig del av hyrde- og læreansvaret kan ivaretas gjennom det som forkynnes.

For å forebygge konflikt eller at styrevedtak blir overprøvd av tilsynsrådet, bør tilsynsrådet/tilsynsmann være orientert om styrets sakliste. Dersom rådet mener at saker må vurderes opp mot rådets mandat, kan rådet selv be om å bli involvert før vedtak gjøres. Det påhviler styreleder/pastor å sørge for slik informasjon. Pastor i et fellesskap møter både i styret og i tilsynsrådet. Han kan da formidle sakene mellom de to organene i forsamlingen.

Rådets medlemmer må legge særlig vekt på personvern og taushetsplikt. Brudd på taushetsplikten vil være ødeleggende for medlemmenes tillit til tilsynsrådet og kan rammes av personvernlovgivningen.

Det skrives protokoll/referat fra møtene. Selv om tilsynstjenesten primært ikke handler om makt og å gjøre formelle vedtak, er det viktig å erkjenne at også i en slik tjeneste forvalter en makt og myndighet gjennom veiledning og beslutninger. De kan ha konsekvenser i menneskers tro og liv. Hva som er vedtatt og behandlet, må derfor kunne etterprøves. Det er særlig krevende med tanke på personvern (GDPR) og hvordan referat og vedtak oppbevares.

Referatene må være svært kortfattet. Gjelder det krevende saker som medfører omfattende møter/samtaler med og mellom mennesker, bør de faktiske opplysningene kort refereres. Dette må godkjennes og signeres av begge parter.

4.3.9 Tilsyn i fellesforsamlinger med andre organisasjoner

Misjonssambandet har fellesforsamlinger/-menigheter med ImF eller Normisjon. Noen steder er forsamlingen knyttet til alle tre organisasjoner. For fellesforsamlingene mellom Misjonssambandet og ImF ble det i fellesskap utarbeidet «normallover for fellesforsamlinger» med veiledning i 2018.

Når fellesforsamlingene har etablert seg, avviker de lokalt vedtatte lovene trolig i større eller mindre grad fra Misjonssambandets/ImFs normallover. I Misjonssambandet skal loven eller vedtektene for en forsamling godkjennes i regionstyret for å bli innlemmet med alle privilegier i organisasjonen.

De ulike organisasjonene som en «fellesforsamling» knytter seg til, har ulik organisasjonsstruktur og noe ulike formål, selv om de har samme bekjennelsesskrifter og noenlunde like overordnede mål for

sin virksomhet. Til en viss forskjell fra ImF og Normisjon har Misjonssambandet hentet elementer fra en synodal og episkopal kirkestruktur i sin organisering framfor å tenke kongregasjonalistisk, der hver menighet/fellesskap/region/krets er helt selvstendig.

Med Misjonssambandets ytremisjonsoppdrag og oppdrag i Norge har en slik struktur fordeler med tanke på å holde organisasjonen samlet teologisk, strategisk og økonomisk. I tilsynssammenheng muliggjør en slik struktur å holde organisasjonen samlet teologisk, ved at lokale og regionale tilsynsråd er forpliktet på hva øverste tilsynsorgan vedtar. Menigheter og forsamlinger i Misjonssambandet er bundet av rådsmøtets vedtak og teologiske veiledninger og står under tilsynsordningen i organisasjonen. Dette kommer til uttrykk i «normallover for fellesforsamlinger med eldsteråd» av 2020 § 2: «Forsamlingen legger både NLMs og ImFs grunnregler og retningslinjer til grunn. Ved ulikheter forplikter forsamlingen seg likevel til å ivareta begge organisasjoners retningslinjer.»

5 Retningslinjer for tilsyn i Norsk Luthersk Misjonssamband

5.1 Innledning

Misjonssambandet er organisert på tre nivåer, og derfor er også retningslinjene for tilsynsordningen utformet på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. På nasjonalt og regionalt nivå er ordningen grunnregelfestet.
Lokalt er det misjonsfellesskapene som avgjør hvilke alternativ de velger for sitt lokale tilsyn, jfr. pkt. 4.3.1.
Misjonssambandets gjeldende grunnregler og normallov for regioner inneholder bestemmelser om tilsynsordningen. For å gi en total oversikt over tilsynsordningene er disse bestemmelsene tatt med som en del av retningslinjene.
Styrene i Misjonssambandet på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå leder arbeidet mellom årsmøter og generalforsamlinger med et helhetlig ansvar for arbeidet, både strategisk, økonomisk og åndelig. For å ivareta et særlig hyrde- og læreansvar er det etablert en tilsynslinje med et vedtatt mandat på ulike nivåer i organisasjonen.

Retningslinjene er en praktisk veileder for alle som berøres av tilsynsoppgaver på alle nivåer i Misjonssambandet.

5.1.1 Struktur for tilsyn i Misjonssambandet

Organisasjonsnivå	Valgte tilsynsorgan	Stillinger med tilsynsansvar
Nasjonalt	Rådsmøtet Nasjonalt tilsynsråd	Generalsekretær Leder Norge Leder utland
Regionalt	Regionalt tilsynsråd	Regionleder
Lokalt	Lokale tilsynsordninger: Tilsynsråd, tilsynsmann eller regionalt tilsynsråd	Pastor

5.1.2 Tilsynsordningens mandat

Generelt har tilsynsordningen i Misjonssambandet samme mål og mandat på alle nivåer, men ansvar og oppgaver vil på de ulike organisasjonsnivåene være noe forskjellig.

Mandatet for tilsynsordningen er:

- Å se til at forkynnelse, praksis og åndelig omsorg og vern i organisasjonen er i samsvar med Bibelen, Misjonssambandets bekjennelsesskrifter (de tre oldkirkelige bekjennelsene, Den augsburgske bekjennelse og Luthers lille katekisme) og vedtatte veiledninger.

5.1.3 Tilsynsordningens oppgaver og ansvar

- Ivareta et «særskilt hyrde- og læreansvar» i Misjonssambandet.
- Se til at forkynnelsen og den åndelige veiledningen i Misjonssambandet har en dybde og bredde som samsvarer med Bibelen, Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.
- Se til at sakramentsforvaltningen skjer i samsvar med bibel og bekjennelse.

5.2 Den nasjonale tilsynsordningen

Nasjonalt nivå har to organisasjonsledd:

- Rådsmøtet
- Nasjonalt tilsynsråd

Retningslinjene for disse leddene beskrives hver for seg.

5.2.1 Rådsmøtet

5.2.1.1 Lovgrunnlag for rådsmøtet

Misjonssambandets grunnregler har følgende bestemmelser:

§ 13:
Rådsmøtet har et særlig læreansvar på vegne av hele organisasjonen. Det består derfor av menn. Rådsmøtet møtes første gang senest tre måneder etter generalforsamling. 1/4 av rådsmøtets medlemmer eller et mindretall på tre i sentralstyret kan kreve rådsmøtet innkalt. Rådsmøtet består av de regionale tilsynsrådene (jf. § 17), samt generalsekretær, leder NLM Norge, leder NLM utland, sentralstyrets medlemmer med to varamedlemmer og to medlemmer valgt av landsstyret i NLM ung. Medlemmene av sentralstyret og medlemmene valgt av landsstyret i NLM ung møter med tale- og forslagsrett, men uten stemmerett. Kontrollkomiteen har møterett med observatørstatus. Stemmer fra de regionale tilsynsrådenes representanter vektes etter antall misjonsfellesskap i deres respektive region med 1 stemme pr. 100 misjonsfellesskap. Inntil 100 misjonsfellesskap 1 stemme, inntil 200 misjonsfellesskap 2 stemmer, osv. Generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland har én stemme hver. Rådsmøtet velger fem tilsynsmenn og to varatilsynsmenn blant sine medlemmer til nasjonalt tilsynsråd. De som møter i rådsmøtet i kraft av sin stilling, kan ikke velges som medlemmer til nasjonalt tilsynsråd. Det nasjonale tilsynsrådet kan kalle inn personer som det mener bør være med på rådsmøtet, men bare valgte representanter har stemmerett. Rådsmøtet konstituerer seg selv.

§ 14:
De saker som rådsmøtet skal behandle, må utredes av nasjonalt tilsynsråd og være sendt rådsmøtets medlemmer minst én måned før møtet blir holdt. Sakspapirene skal være offentlige. For saker der rådsmøtet gjør endelig vedtak, skal dette framgå av saksdokumentene.

Sentralstyret kan be rådsmøtet om å behandle saker av læremessig karakter. I tillegg skal rådsmøtet behandle læremessige dokumenter, uttalelser og veiledninger.

Dersom rådsmøtet tilrår overfor generalforsamlingen å gjøre grunnregelendringer av læremessig karakter, kan dette bare skje med 2/3 flertall i rådsmøtet.

Rådsmøtet avgjør med simpelt flertall hva som er grunnregelendring av læremessig karakter.

Rådsmøtets medlemmer kan selv melde saker på rådsmøtets sakliste og kreve dem behandlet. Dette må skje innen tre måneder før møtet blir holdt. Rådsmøtet fatter endelig vedtak i lærespørsmål av prinsipiell karakter og i saker som er overlatt det av siste generalforsamling.

5.2.1.2 Rådsmøtets sammensetning

GR § 13, 1. – 5. ledd opplyser om rådsmøtets sammensetning:
Med fulle rettigheter: Medlemmene i de regionale tilsynsrådene, generalsekretær, leder Misjonssambandet Norge og leder Misjonssambandet utland.
Med tale- og forslagsrett: Medlemmene av sentralstyret med 2 varamedlemmer og 2 medlemmer valgt av landsstyret i Misjonssambandet ung.
Møterett som observatører: Kontrollkomitéen.
Gjester: Nasjonalt tilsynsråd kan invitere personer som det mener bør være med på rådsmøtet.

5.2.1.3 Rådsmøtets mandat

«*Rådsmøtet har et særlig læreansvar på vegne av hele organisasjonen.»* (GR § 13). Rådsmøtet *«fatter endelig vedtak i læremessige spørsmål av prinsipiell karakter»* og skal *«behandle saker av læremessig karakter … læremessige dokumenter, uttalelser og veiledninger»* (GR § 14).

1. Rådsmøtet er øverste læremyndighet i organisasjonen og vedtar læremessige dokumenter, uttalelser og veiledninger som forplikter organisasjonen.
2. Rådsmøtet kan behandle og avgjøre prinsipielle sider ved enkeltsaker som foreligger på regionalt eller lokalt nivå.
3. Rådsmøtet kan ikke behandle enkeltsaker som løftes opp fra regionalt eller lokalt nivå.

Rådsmøtet er ingen utøvende instans.

5.2.1.4 Rådsmøtets avstemningsregler

1. Rådsmøtet tar sin avgjørelse ved simpelt flertall unntatt saker som følger av GR § 14, 3. ledd.
2. De regionale representantene har individuell stemmerett i forhold til antall misjonsfellesskap som er registrert ved siste årsskifte før møtet holdes, jfr. § 13, 7. ledd. Generalsekretær, leder Misjonssambandet Norge og leder Misjonssambandet utland har en stemme hver.
3. For øvrig vises til GR §§ 13 og 14.

5.2.2 Nasjonalt tilsynsråd

5.2.2.1 Lovgrunnlag for nasjonalt tilsynsråd

GR har slike bestemmelser:
§ 12
Nasjonalt tilsynsråd har et overordnet ansvar for åndelig tilsyn i organisasjonen og skal derfor oppdateres og involveres i arbeidet med åndelig tilsyn på nasjonalt nivå.

Nasjonalt tilsynsråd skal avlegge rapport til rådsmøtet samt forberede og kalle inn til rådsmøte minst en gang årlig.

Nasjonalt tilsynsråd består av fem tilsynsmenn og to varatilsynsmenn valgt blant rådsmøtets valgte representanter. I tillegg møter generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland uten stemmerett. De valgte tilsynsmennene utpeker leder og nestleder.

De valgte representantene i tilsynsrådet skal
- godkjenne ansettelsen av generalsekretær, leder NLM Norge og leder NLM utland
- godkjenne ansettelse av misjonærer og landsarbeidere med forkynneransvar.

5.2.2.2 Sammensetning og valg

1. Nasjonalt tilsynsråd har fem tilsynsmenn med to varatilsynsmenn.
2. Generalsekretær, leder Misjonssambandet Norge og leder Misjonssambandet utland møter i nasjonalt tilsynsråd uten stemmerett.
3. Tilsynsmennene med to varatilsynsmenn velges i rådsmøtet blant de valgte representantene fra de regionale tilsynsrådene.
4. Nasjonalt tilsynsråd velges for tre år, og valget skjer i første rådsmøte etter hver generalforsamling.
5. Tilsynsmenn kan gjenvelges 2 ganger.

5.2.2.3 Mandat

«Nasjonalt tilsynsråd har et overordnet ansvar for åndelig tilsyn i organisasjonen og skal derfor oppdateres og involveres i arbeidet med åndelig tilsyn på nasjonalt nivå.» (GR § 12, 1. ledd.)

5.2.2.4 Nasjonalt tilsynsråd sine arbeidsrutiner

1. Nasjonalt tilsynsråd bør ha to møter pr. år og kan dessuten møtes etter behov.
2. Generalsekretær, leder Misjonssambandet Norge og leder Misjonssambandet utland er nasjonalt tilsynsråd sin administrasjon.
3. Ansvar for føring av protokoll fra rådets møter ligger hos generalsekretæren.
4. Prokollen er et offentlig dokument, men rådet kan vedta at saker skal holdes utenfor offentlig protokollasjon.

5.2.2.5 Nasjonalt tilsynsråds forhold til rådsmøtet

1. Nasjonalt tilsynsråd er underlagt rådsmøtet.
2. Rådet er forpliktet til å følge rådsmøtets vedtak.
3. Rådet skal sette opp saksliste, utrede saker og innkalle til rådsmøte. Rådet kan søke ekstern kompetanse for å utrede saker.
4. Rådet skal avlegge rapport til rådsmøtet om arbeidet i perioden fra forrige rådsmøte.
5. Nasjonalt tilsynsråd skal sammen med rådsmøtet legge planer for å utruste tilsynsmennene på regionalt og lokalt nivå.

5.2.2.6 Nasjonalt tilsynsråds forhold til sentralstyret

1. Nasjonalt tilsynsråd skal hvert år delta i ett fellesmøte med sentralstyret.
2. Sentralstyret kan rådføre seg med rådet når de har behov for det.
3. Rådet kan på eget initiativ presentere sine vurderinger til sentralstyret i saker som ligger til rådets mandat.
4. Rådet skal vurdere og avgjøre om kandidater til stillinger som generalsekretær, leder Misjonssambandet Norge og leder Misjonssambandet utland er åndelig skikket til stillingene.
5. Rådet skal vurdere om kandidater er åndelig skikket til å gå inn i faste stillinger som landsarbeidere og utsendinger hvor oppgaven er forkynnelse av Guds ord. Dersom ansvar for tilsetting delegeres, ligger ansvar for godkjenning hos tilsettingsmyndigheten.
6. Rådet kan overprøve sentralstyrevedtak i saker som etter rådets vurdering strider mot Misjonssambandet sine bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.

5.2.2.7 Nasjonal tilsynsråds forhold til generalsekretær, leder Misjonssambandet Norge og leder Misjonssambandet utland

1. Nasjonalt tilsynsråd er overordnet generalsekretær, leder Misjonssambandet Norge og leder Misjonssambandet utland i saker som ligger innenfor rådets mandat.
2. Rådet skal være rådgivende og til støtte for generalsekretær, leder Misjonssambandet Norge og leder Misjonssambandet utland i deres tjeneste som tilsynsansvarlige.

3. Generalsekretær, leder Misjonssambandet Norge og leder Misjonssambandet utland har ansvar for å følge opp og gjennomføre rådets avgjørelser.
4. Rådet kan delegere ansvaret i avsnitt 5.2.2.6 pkt. 5 til generalsekretær og gi retningslinjer for oppgaven.

5.2.2.8 Nasjonalt tilsynsråds forhold til regionene

1. Nasjonalt tilsynsråd har overordnet tilsynsansvar for regionene.
2. Rådet har tilsynsansvar for arrangementer og arbeid som skjer i regi av hovedkontoret.
3. Rådet kan veilede de regionale tilsynsrådene når de ber om det.
4. Dersom rådet mener at det på regionalt nivå tas avgjørelser som strider mot Misjonssambandets bekjennelsesskrifter eller teologiske veiledninger, kan rådet gripe inn overfor regionalt tilsynsråd.

5.2.2.9 Nasjonalt tilsynsråds forhold til internasjonalt arbeid

1. Nasjonalt tilsynsråd ivaretar sitt tilsynsansvar ved ansettelser av utsendinger, jfr. 5.2.2.6, pkt. 5.
2. Rådet skal være rådgivende i saker hvor generalsekretær eller leder utland ber om råd.
3. Rådet har ikke noe tilsynsansvar for Misjonssambandets internasjonale arbeid. Tilsynsansvaret ligger til leder Misjonssambandet utland.

5.3 Den regionale tilsynsordningen

5.3.1 Lovgrunnlaget for den regionale ordningen

GR § 16
Regionårsmøtet skal … velge to faste representanter og to vararepresentanter til regionalt tilsynsråd og rådsmøte.

GR § 17:
Det regionale tilsynsrådet har et særlig ansvar for å føre åndelig tilsyn i regionen og består derfor av menn. Regionalt tilsynsråd består av regionleder og to faste representanter og to vararepresentanter valgt av regionårsmøtet for tre år.

Fra NR § 10:
1. *Det regionale tilsynsrådet har et overordnet åndelig tilsynsansvar i regionen.*
2. *Regionalt tilsynsråd består av to valgte tilsynsmenn og en varatilsynsmann som velges for 3 år. Regionleder er medlem av rådet.*
3. *Til regionårsmøtet foreslås dobbelt antall kandidater til regionalt tilsynsråd. Det skal velges to tilsynsmenn og to varatilsynsmenn for de valgte tilsynsmennene.*
4. *Regionalt tilsynsråd skal*
   a. *godkjenne ansettelse av regionleder, ungleder og administrasjonsleder.*
   b. *godkjenne fast ansettelse i alle stillinger med forkynneransvar*
   c. *ha minst ett møte med regionstyret hvert år*
   d. *orientere regionårsmøtet om sitt arbeid*
   e. *representere regionen i Misjonssambandets rådsmøte*
   f. *fremme saker på vegne av regionen til rådsmøtet*
4. *Tilsynsrådet bestemmer hvilke saker som skal presenteres for regionstyret og regionårsmøtet, og hvilke som skal videresendes til det nasjonale tilsynsrådet.*

5.3.2 Sammensetning

1. Regionale tilsynsråd har tre tilsynsmenn og to varatilsynsmenn.
2. Regionleder er tilsynsmann og medlem i regionalt tilsynsråd i kraft av sin stilling. I fravær av tilsatt regionleder, trer valgt varatilsynsmann inn i tilsynsrådet.
3. Regionalt tilsynsråd fungerer i treårsperioder.

5.3.3 Valg

1. Alle fellesskap i regionene blir bedt om å melde til valgkomiteen i regionen kandidater til regionalt tilsynsråd senest tre måneder før regionårsmøtet.
2. Valgkomitéen innstiller kandidater til tilsynsrådet overfor regionårsmøtet.
3. Valget avgjøres med simpelt flertall.
4. Valgte tilsynsmenn til rådet kan gjenvelges to påfølgende ganger.

5.3.4 Tilsynsrådets arbeidsrutiner

1. Regionalt tilsynsråd konstituerer seg med leder og nestleder.
2. Regionleder er rådets sekretær.
3. Rådet bør ha to møter pr. år og kan dessuten møtes etter behov.
4. Rådet skriver protokoll som skal lagres på en sikker måte.
5. Rådet bør arbeide for enstemmige vedtak.
6. Regionalt tilsynsråd møter regionstyret en gang i året.

5.3.5 Ansvar og mandat

1. Regionalt tilsynsråd har et overordnet tilsynsansvar for Misjonssambandet sitt arbeid i regionen.
2. Tilsynsmennene skal være et forbilde som kristne medarbeidere i regionens fellesskap med en tjenende og lyttende holdning.
3. Rådet har et overordnet ansvar for at forkynnelsen og veiledningen som gis i regionen både i bredde og innhold er i samsvar med Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.
4. Rådet har tilsynsansvar for arrangement og arbeid i regional regi.
5. Tilsynsmennene har taushetsplikt i saker som berører enkeltpersoner.

5.3.6 Regionalt tilsynsråds forhold til lokalt arbeid

1. Regionalt tilsynsråd skal gi råd til styrer i lokale fellesskap, lokale tilsynsråd og tilsynsmenn i saker om Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.
2. Regionalt tilsynsråd har ansvar for opplæring og veiledning for de som er valgt til lokalt tilsyn (tilsynsråd og tilsynsmenn).
3. Regionalt tilsynsråd skal vurdere om kandidater til stillinger i lokale fellesskap er åndelig skikket til stillingen. Regionstyret er ansettelsesmyndighet.
4. Regionalt tilsynsråd skal gripe inn hvis det oppstår situasjoner i lokale forsamlinger som strider mot Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.
5. Regionalt tilsynsråd skal holde kontakt med lokale tilsynsråd og tilsynsmenn.
6. Regionalt tilsynsråd skal utarbeide planer og lage regionale retningslinjer for hvordan rådet skal opptre.

5.3.7 Regionalt tilsynsråds forhold til regionårsmøtet

Regionalt tilsynsråd skal i hvert regionårsmøte gi en generell orientering om sitt arbeid.

5.3.8 Regionalt tilsynsråds ansvar overfor regionstyret

1. Tilsynsrådet har en rådgivende funksjon overfor regionstyret i saker som berører tilsynsrådets mandat. Rådet skal derfor orienteres om sakslister til regionstyret.
2. Regionleder har ansvar for å informere om saker både i regionstyret og tilsynsrådet.
3. Tilsynsrådet skal vurdere om kandidater til regionleder, administrasjonsleder og ungleder er åndelig skikket til å gå inn i slik tjeneste, fordi disse stillingene har stor innflytelse på forkynnelsen og opplæringen som gis i regionens arbeid.
4. Rådet kan overprøve vedtak i saker hvor styret etter tilsynsrådets mening har gjort vedtak eller etablert en praksis som strider med Misjonssambandets bekjennelsesskrifter eller teologiske veiledninger.
5. Rådet kan ta avgjørelser i saker innenfor sitt mandat hvor samtaler med og veiledning overfor regionstyret ikke fører fram. Rådet skal rådføre seg med nasjonalt tilsynsråd i slike saker.
6. Tilsynsrådet kan be regionstyret innlede prosess overfor ansatte som etter rådets mening forkynner, veileder eller lever i strid med Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.

5.3.9 Regionalt tilsynsråds forhold til regionens ledergruppe

1. Tilsynsrådet skal gi råd og være til støtte for regionleder i hans ansvar som tilsynsmann.
2. Regionleder skal utøve tilsynsansvar overfor de ansatte på vegne av regionalt tilsynsråd.
3. Regionalt tilsynsråd har mandat til å gripe inn i saker hvor ledergruppen/regionleder etter rådets vurdering etablerer praksis eller gjør vedtak som strider mot Misjonssambandets bekjennelsesskrifter eller teologiske veiledninger. Dersom veiledning og samtaler i slike saker ikke fører fram, skal regionalt tilsynsråd rådføre seg med nasjonalt tilsynsråd.

5.3.10 Regionalt tilsynsråds forhold til rådsmøtet

Regionalt tilsynsråd skal før hvert møte gi rådsmøtet en kort skriftlig orientering om det regionale tilsynsarbeidet.

5.3.11 Regionalt tilsynsråds forhold til nasjonalt tilsynsråd

1. Regionalt tilsynsråd kan søke råd hos nasjonalt tilsynsråd.
2. Regionalt tilsynsråd skal rådføre seg med nasjonalt tilsynsråd i saker hvor vedtak eller praksis på lokalt nivå eller i regionstyret strider mot Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.
3. Nasjonalt tilsynsråd er overordnet regionalt tilsynsråd.
4. Oppstår det uenighet mellom regionstyret og regionalt tilsynsråd, kan man be om råd fra leder Norge og nasjonalt tilsynsråd.

5.4 Den lokale tilsynsordningen

Misjonssambandet grupperer sitt lokale arbeid slik:

- **Smågrupper:** Lag, misjonsforeninger og smågrupper/bibelgrupper
- **Fellesskap**: Større fellesskap som arrangerer offentlige (også faste) møter og som tilbyr et utvalg av kasualia (dåp, konfirmasjon, vigsel/velsigning av ekteskap, begravelse).
- **Menigheter:** Forsamlinger som tar åndelig ansvar for sine medlemmer og tilbyr kasualia for hele livsløpet.

5.4.1 Valg av tilsynsordning

Misjonsfellesskapet avgjør ut fra selvforståelse, størrelse og aktivitet hvordan det lokale tilsynet skal organiseres. Smågrupper/lag knyttet til en menighet/forsamling er underlagt menighetens/forsamlingens tilsyn.

Lokalt tilsyn kan organiseres etter følgende alternativer:

a. Det velges tilsynsråd.
b. Det velges en tilsynsmann.
c. Ansatt eller frivillig pastor er tilsynsmann.
d. Kombinasjon av a) og c)
e. Regionens tilsynsråd har tilsynsansvar med de begrensninger det medfører.

Årsmøtet i misjonsfellesskapet avgjør hvilken tilsynsordning som velges. Vedtaket skal meldes til regionalt tilsynsråd.

5.4.2 Generelt om lokalt tilsyn

1. Tilsynsrådet/tilsynsmannen tjener etter retningslinjene for tilsynsordningen i Misjonssambandet.
2. Saker lokalt skal behandles og avgjøres lokalt.
3. Styret leder arbeidet i fellesskapet og har et åndelig ansvar.
4. Tilsynsrådet/tilsynsmannen er en del av forsamlingens lederskap med «særskilt hyrde- og læreansvar».
5. Tilsynsrådet/tilsynsmannen skal ikke behandle varslingssaker eller saker som skal behandles etter «Retningslinjer for håndtering av seksuelle krenkelser».

5.4.3 Sammensetning lokalt tilsynsråd

1. Et tilsynsråd skal ha tre tilsynsmenn med en varatilsynsmann. Frivillig eller tilsatt pastor er en av tilsynsmennene i tilsynsrådet.
2. Det vises for øvrig til pkt. 5.4.1 om hvordan tilsynsordningen skal tilrettelegges.

5.4.4 Valg når fellesskapet velger ordningen med tilsynsråd

1. Medlemmene i fellesskapet oppfordres av valgkomiteen (eller styret dersom det ikke er valgkomité) til å melde inn kandidater til tilsynsmenn senest tre måneder før årsmøtet.
2. I fellesskap med tilsatt pastor legger valgkomiteen fram to kandidater i årsmøtet.
3. I fellesskap uten pastor legger valgkomiteen fram 3 kandidater i årsmøtet som velges til tilsynsråd.
4. Tilsynsmenn velges med simpelt flertall.
5. Tilsynsmenn velges for 2 år og kan gjenvelges for 2 nye perioder. Etter ett års opphold kan tidligere tilsynsmann velges på nytt.
6. Tilsynsrådet konstituerer seg selv.

5.4.5 Valg dersom fellesskapet velger ordningen med én tilsynsmann

1. Ansatt eller frivillig pastor i slikt fellesskap er pålagt lokalt tilsynsansvar.
2. Dersom fellesskapet bestemmer seg for å velge én tilsynsmann, følges samme prosedyre som for tilsynsråd. Årsmøtet vil da stemme over om de godkjenner den som valgkomiteen (eller styret dersom det er valgkomité) har utpekt som kandidat til tilsynsmann.
3. Dersom forsamlingen har en tilsynsmann, må han kunne søke råd og veiledning hos det regionale tilsynsrådet.

5.4.6 Den lokale tilsynsordningen overfor fellesskapet og medlemmene

1. Tilsynsmennene skal være ydmyke tjenere i forsamlingen og bør være tilgjengelige når medlemmene i forsamlingen samles.
2. Tilsynsmennene skal stå fram som forbilder i liv og lære og se til at medlemmene blir vist åndelig omsorg.
3. Tilsynsmennene skal se til at forkynnelsen og sakramentforvaltingen skjer i samsvar med Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.
4. Lokalt tilsyn skal sammen med regionalt tilsynsråd lage rutiner i tråd med mandatet og gjeldende retningslinjer for sine oppgaver og ansvar i forsamlingen.
5. Lokal tilsynsordning fratar ikke medlemmene i forsamlingen det ansvar som alle kristne har.

5.4.7 Lokalt tilsyn overfor styret i misjonsfellesskap med tilsynsråd

1. Styret leder arbeidet i misjonsfellesskapet.
2. Når styret ber om det, gir tilsynsrådet veiledning og råd i saker som ligger til rådets mandat.
3. Styreleder og/eller pastor har ansvar for at tilsynsrådet er orientert om arbeidet i styret.
4. Tilsynsrådet har overordnet myndighet i forhold til styret i saker som gjelder hyrde- og læreperspektivet og om saker strider mot Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger.
5. Dersom det forkynnes eller veiledes i strid med Misjonssambandets bekjennelsesskrifter eller teologiske veiledninger, tar tilsynsrådet situasjonen opp med styret, som må rette seg etter rådets avgjørelser.
6. Før regionstyret ansetter medarbeidere i forsamlingen, skal det lokale tilsynsrådet uttale seg om innstilte kandidater etter å ha vurdert deres åndelige skikkethet.
7. Styret sender en anbefaling til regionstyret med prioritering av kvalifiserte kandidater. Det regionale tilsynsrådet foretar den endelige vurderingen av åndelig skikkethet, mens regionstyret har ansvaret for ansettelsen.
8. Lokalt tilsynsråd skal sammen med regionalt tilsynsråd og forsamlingens styre utarbeide instruks i tråd med retningslinjene gitt i pkt. 5.4.6 pkt. 4.

5.4.8 Den lokale tilsynsordningens forhold til regionalt tilsynsråd

1. Lokalt tilsyn kan søke generell veiledning og råd hos regionalt tilsynsråd.
2. Lokalt tilsyn skal søke råd hos regionalt tilsynsråd i saker hvor det vurderes at styret har gjort vedtak eller etablert praksis som bryter med Misjonssambandets bekjennelsesskrifter eller teologiske veiledninger.
3. Lokalt tilsyn skal søke råd hos regionalt tilsynsråd, etter å ha orientert lokalt styre, dersom de vurderer at ansatte eller medlemmer lever i strid med Misjonssambandets bekjennelsesskrifter og teologiske veiledninger og tap av medlemsrettigheter eller tjeneste vurderes.
4. Regionalt tilsynsråd er overordnet lokalt tilsynsråd i saker hvor det etter regionalt tilsynsråd sin vurdering blir gjort vedtak eller etableres praksis som strider med Misjonssambandets bekjennelsesskrifter eller teologiske veiledninger.
5. Tilsynsrådet skal rådføre seg med regionalt tilsynsråd dersom det ser ut til å utvikle seg til konflikt mellom forsamlingens tilsynsråd og styret når det gjelder forståelsen av tilsynsrådets mandat.
6. Tilsynsmennene skal delta i den opplæring for tilsynsmenn som Misjonssambandet gir, for å bli utrustet til tilsynstjenesten.
7. Tilsynsråd kan be regionalt tilsynsråd melde prinsipielle saker til behandling i rådsmøtet.

6 Endringsbestemmelse

Rådsmøtet kan endre retningslinjene for tilsynsordningen etter at endringsforslag er forelagt nasjonalt tilsynsråd og sentralstyret for uttalelse.